

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Basisonderwijs 2013-2014

Gids voor ouders en verzorgers

Deze digitale gids bevat informatie over het kiezen van een basisschool, de organisatie en werkwijze van basisscholen, de leerplicht en andere regels waar scholen en ouders zich aan moeten houden. In de gids zijn links opgenomen naar websites waar u terecht kunt als u meer wilt weten over bepaalde onderwerpen.

Inleiding	4
1 Welke school kiest u voor uw kind?	6
Wanneer moet u een school kiezen?	7
De leerplicht	7
Vrijheid van onderwijs	7
Welk schooltype kiest u?	7
Wat zijn openbare scholen?	7
Wat zijn bijzondere scholen?	7
Wat zijn scholen met een pedagogische opvatting?	8
Wat zijn scholen voor speciaal (basis)onderwijs?	8
Welke school kiest u?	8
Moet u betalen voor een school?	8
Kosten voor schoolvervoer	9
Kan een school uw kind weigeren?	9
2 Welke vakken krijgt uw kind?	10
Welke vakken zijn verplicht?	11
Welke vakken zijn niet wettelijk verplicht?	11
Wat leert uw kind op school?	11
Kennisnet	12
De brede school	12
3 Hoe ziet een schooldag eruit?	14
Hoe is de onderwijstijd ingedeeld?	15
Kan uw kind tussen de middag overblijven?	15
Aansprakelijkheid	15
Kinderopvang	15
Toezicht op uw kind	16
Krijgt uw kind huiswerk?	16
Huiswerktips voor ouders	16
Thuis helpen	16
Wat als uw kind ziek is?	16
Wat als uw kind spijbelt?	17
De leerplichtambtenaar	17
4 Hoe ziet een schooljaar eruit?	18
Wanneer zijn de schoolvakanties?	19
Schema schoolvakanties	19
Wanneer kan uw kind extra vrij krijgen?	19
5 Hoe weet u of uw kind goed leert?	20
Wanneer krijgt u informatie over uw kind?	21
Hoe wordt gemeten hoe uw kind leert?	21
Hoe wordt uw kind getoetst?	21
Wanneer krijgt uw kind een rapport?	21
Leerlingvolgsysteem en het bewaren van leerlinggegevens	21
Hoe bespreekt u de vorderingen van uw kind?	22
Wanneer blijft een kind zitten?	22
Het recht op informatie	22
Wanneer krijgt uw kind een eindtoets?	22
Wat gebeurt er verder in groep 8?	23

6	Heeft uw kind extra ondersteuning nodig?	24
	Wat kunt u zelf doen?	25
	Wat doet de school?	25
	Hulp voor peuters en kleuters	25
	Hulp op de eigen school	25
	Zorg- en Adviesteams (ZAT's)	25
	Onderwijsadviesdiensten	25
	Met hulp op de eigen school blijven	26
	Naar een speciale basisschool	26
	(Voortgezet) speciaal onderwijs	26
	Hulp bij het zoeken naar een passende school	26
	Hoe vraagt u een indicatie aan voor (v)so of leerlinggebonden financiering?	28
	Wilt u meer weten over leerlinggebonden financiering?	28
	Wet gelijke behandeling	28
	Passend onderwijs	28
	Indicatiestelling vervalt	29
	Pioniers passend onderwijs	29
7	Hoe werkt een basisschool?	30
	Wie betaalt de school?	31
	Het persoonsgebonden nummer (PGN) of onderwijsnummer	31
	Wie werken er op een school?	31
	Kunnen ouders helpen op school?	31
	Wat staat er in de schoolgids?	31
	Het schoolplan	32
	Wat zijn de kerndoelen van het basisonderwijs?	32
	De groepsindeling	32
	Wie houdt toezicht op de scholen?	32
	De onderwijsinspectie	32
	Hoe zorgt de school voor veiligheid?	32
	Wat kunt u zelf doen voor de veiligheid op school?	33
	Wat doet de gemeente voor veiligheid op school?	33
	Landelijk informatiecentrum voor ouders: 5010	33
	Waar kunt u een klacht melden?	33
	Wat doet de vertrouwenspersoon?	33
	Waarvoor is de klachtencommissie?	34
	Met uw klacht naar de klachtencommissie	34
	Wanneer wordt een kind van school gestuurd?	34
	Waarom is het belangrijk dat u meedenkt en meebeslist over de school?	34
	Hoe kunt u de school meebesturen?	34
	Wat doet de medezeggenschapsraad?	35
	Bevoegdheden medezeggenschapsraad	35
	Wat doet de ouderraad?	35
	Adressen en telefoonnummers	36
	Lijst met vragen	40

Inleiding

Als uw kind vier jaar wordt mag het naar de basisschool. De meeste kinderen kijken vol spanning uit naar het moment waarop ze naar school gaan. Ze willen graag nieuwe dingen leren en vinden het leuk om samen met andere kinderen in de groep te zitten. U wilt dat de talenten van uw kind goed uit de verf komen en dat de school uw kind uitdaagt om het beste uit zichzelf te halen. Zodat uw zoon of dochter aan het eind van groep 8 zonder moeite de overstap naar een school voor voortgezet onderwijs kan maken.

Als ouder bent u er verantwoordelijk voor dat uw kind de best mogelijke opleiding krijgt. Dat begint met het kiezen van een basisschool die past bij uw kind én bij u. Waar u zich allebei thuis voelt. En waar uw kind zich optimaal kan ontwikkelen. Dat begint met goed leren lezen, schrijven en rekenen. Natuurlijk leert een kind nog veel meer op de basisschool.

Het is verstandig om tijdig na te denken over het kiezen van een school, ook al omdat er basisscholen zijn die een wachtlijst hebben. Via de website van de school, de schoolgids, de site van de Onderwijsinspectie en ervaringen van andere ouders komt u meer te weten over de aanpak en de prestaties van basisscholen bij u in de buurt. Het contact met de school en de leerkrachten is waardevol, voor uzelf en ook voor de basisschool.

Ouders en school zijn immers partners die zich samen inspannen voor de best mogelijke ontwikkeling van kinderen. Het is belangrijk om de vorderingen van uw kind te volgen en met uw kind over school te praten, zodat u weet wat er goed gaat op school en waar het (nog) beter kan. Zo kunt u er samen met de school voor zorgen dat uw kind een leuke en succesvolle schooltijd krijgt.

Als ouder behoort u te weten wat u van de school kunt verwachten en wat de school van ouders verwacht. Want ook als ouder levert u een bijdrage aan de schoolprestaties en de ontwikkeling van uw kind. Deze digitale gids voor ouders en verzorgers kan u daarbij helpen. U kunt deze gids gebruiken als u een basisschool gaat kiezen, maar ook daarna als u het gesprek voert met de school. U vindt onder meer informatie over de vakken die uw kind krijgt, de werkwijze van scholen en de regels waar school en ouders zich aan moeten houden.

Deze gids voor het basisonderwijs bevat informatie over wetten en regels. Aan deze onderwijsgids kunt u echter geen rechten ontleen. Wij hopen dat deze gids veel van uw vragen over het basisonderwijs kan beantwoorden. U kunt de toetsencombinatie Ctr – F gebruiken om te zoeken naar bepaalde trefwoorden of begrippen. In de gids zijn links opgenomen naar websites waar u terecht kunt als u meer wilt weten over bepaalde onderwerpen.

Op de website [Rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl) is meer informatie te vinden over onderwerpen die in de gids aan de orde komen. In de dossiers over onderwijsthema's op [Rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl) vindt u ook antwoorden op veel gestelde vragen. Een van deze dossiers gaat over het basisonderwijs <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs>.

Meer informatie

De digitale gids Basisonderwijs 2013-2014 is gepubliceerd op de website van de Rijksoverheid: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs>. Van de gids zijn geen gedrukte exemplaren beschikbaar.

Deze informatiegids voor ouders en verzorgers is gemaakt door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (augustus 2013). Aan de inhoud van de gids kunt u geen rechten ontleen.

Beantwoordt deze gids niet al uw vragen over school en onderwijs? Dan kunt u op werkdagen van 10 tot 15 uur gratis bellen naar de landelijke informatie- en adviesdienst 5010.

Het telefoonnummer is: 0800 - 5010 (voor mobiele telefoons geldt een ander nummer: 0900 - 5010123, dit kost 45 cent per gesprek). Via de website van dit informatiecentrum kunt u ook vragen stellen per e-mail: www.5010.nl.

Welke school kiest u voor uw kind?

Als uw kind vier jaar is, mag het naar school. Dat is een grote stap voor uw kind én voor u. Hoe kiest u een goede school die bij uw kind past, waar uw kind goed onderwijs krijgt en waar uw kind graag naartoe gaat? Wat betekent 'vrijheid van onderwijs'? Mag een school uw kind weigeren? In dit hoofdstuk vindt u antwoorden op vragen over het kiezen van een school voor uw kind.

Wanneer moet u een school kiezen?

Uw kind mag naar school als het vier jaar is. In ons land moeten alle kinderen naar school als ze vijf jaar oud zijn. Ze zijn dan leerplichtig. Deze leerplicht is wettelijk vastgelegd. Het is belangrijk dat u uw kind op tijd aanmeldt bij een school. Want er zijn veel basisscholen die een wachtlijst hebben. Sommige gemeenten sturen u een brief om u eraan te herinneren dat u een school moet kiezen. Maar het is uw eigen verantwoordelijkheid om dit te doen.

Het is daarom goed om tijdig na te denken over een goede school voor uw kind. Gaat uw kind op dit moment naar een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf? Dan kan het zo zijn dat de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf al samenwerkt met één bepaalde basisschool. Ook organiseren sommige scholen speciale activiteiten om een kind te laten kennismaken met de gang van zaken op de basisschool. Misschien werkt de peuterspeelzaal of het dagverblijf waar uw kind op zit, samen met zo'n basisschool. U kunt dit vragen aan de speelzaal, de school of de opvangorganisatie.

Als uw kind drie jaar en tien maanden is, mag het alvast een paar (halve) dagen naar school om te wennen. Dit heet de kennismakingsperiode. Deze kennismakingsperiode duurt maximaal vijf dagen. Niet alle basisscholen hebben zo'n kennismakingsperiode.

De leerplicht

Als uw kind vijf jaar is, is het leerplichtig. Uw kind moet dan dus naar school. U bent strafbaar als uw kind niet naar school gaat. Dit gaat in vanaf de eerste schooldag van de maand die volgt op de maand waarin uw kind vijf jaar is geworden. Voor sommige kleuters is de schooldag erg vermoeiend. Daarom hoeven ze nog niet de hele week naar school. Tot zes jaar mag uw kind vijf uur per week thuisblijven. En – als het echt nodig is – mag het maximaal tien uur thuisblijven. Wilt u uw kind thuishouden? Dan spreekt u dit eerst af met de directeur van de school. De school kan de lessen dan aanpassen.

Ouders én scholen moeten zich houden aan de bepalingen van de Leerplichtwet. Uw leerplichtige kind kan alleen in speciale gevallen vrij krijgen. Scholen zijn daar streng in, want als een kind te veel lessen mist, raakt het achter bij andere leerlingen en is er een risico op tegenvallende resultaten.

Vrijheid van onderwijs

In ons land is het geven van onderwijs vrij. De overheid stelt wel voorwaarden aan de kwaliteit van het onderwijs. Want elk kind heeft recht op goed onderwijs. Daarom zijn er wetten en regels waar scholen zich aan moeten houden. Binnen deze wetten en regels mogen scholen zelf bepalen op welke manier ze lesgeven. In wetten en regels is vastgelegd wat kinderen op een basisschool in ieder geval moeten leren. Daarnaast mogen scholen binnen voorwaarden zelf kiezen welke onderwerpen zij voor hun leerlingen belangrijk vinden. Wilt u weten welke uitgangspunten en werkwijze een school heeft? U kunt dat lezen in de schoolgids van de school.

Welk schooltype kiest u?

U bepaalt zelf naar welke school uw kind gaat. In Nederland zijn meer dan 7000 basisscholen. Er zijn verschillende soorten scholen: openbare en bijzondere scholen. Deze scholen kunnen lesgeven volgens een bepaalde pedagogische opvatting. Er zijn ook scholen voor speciaal basisonderwijs en scholen voor speciaal (voortgezet) onderwijs voor kinderen die speciale ondersteuning nodig hebben.

Wat zijn openbare scholen?

Ongeveer een derde van alle kinderen in Nederland gaat naar een openbare school. Een openbare school staat open voor kinderen van iedere godsdienst of levensbeschouwing. Meestal worden openbare scholen bestuurd door een stichting. Soms bestuurt een bestuurscommissie van de gemeente een openbare school.

Wat zijn bijzondere scholen?

Ongeveer twee derde van alle basisschoolleerlingen zit op een bijzondere school. Op zo'n school krijgt uw kind les vanuit een godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging. Er zijn veel verschillende bijzondere scholen. Zo zijn er bijvoorbeeld rooms-katholieke, protestants-christelijke, joodse, islamitische, hindoeïstische en vrijescholen. Er zijn ook bijzondere scholen waar het onderwijs niet is gebaseerd op een godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging, maar op een bepaalde pedagogische opvatting. Dat zijn de algemeen bijzondere scholen. Een bijzondere school wordt bestuurd door een vereniging of een stichting. Ouders kunnen lid zijn van zo'n vereniging.

Wat zijn scholen met een pedagogische opvatting?

Op scholen met een pedagogische opvatting is het onderwijs gebaseerd op bepaalde pedagogische uitgangspunten. Er zijn bijvoorbeeld Montessorischolen, Daltonscholen, Freinet scholen en Jenaplanscholen. Deze scholen kunnen openbare scholen zijn, maar ook bijzondere scholen. Wilt u meer weten over verschillende typen scholen? Kijk dan achter in deze gids. Daar staat een lijst met adressen en telefoonnummers van allerlei organisaties.

Wat zijn scholen voor speciaal (basis)onderwijs?

Sommige kinderen hebben extra ondersteuning nodig. Ze kunnen moeilijk leren, hebben een handicap of gedragsproblemen. Deze kinderen kunnen soms niet naar een 'gewone' basisschool. Voor hen zijn er scholen voor speciaal basisonderwijs, waar de groepen kleiner zijn dan op een reguliere basisschool. Ook zijn er scholen voor speciaal onderwijs. Op deze scholen krijgen leerlingen extra aandacht of zorg.

In Nederland zijn er ongeveer 300 scholen voor speciaal basisonderwijs en ongeveer 320 scholen voor speciaal onderwijs. Dit kunnen openbare of bijzondere scholen zijn. In hoofdstuk 6 kunt u meer lezen over speciaal onderwijs en 'passend onderwijs'. De gewone basisscholen en de scholen voor speciaal (basis)onderwijs werken met elkaar samen. Op deze manier kunnen zoveel mogelijk kinderen naar een gewone basisschool.

Welke school kiest u?

Hoe kiest u een school? U bepaalt in principe zelf bij welke school u uw kind inschrijft. In een aantal gemeenten gelden echter specifieke regels voor het aanmelden van nieuwe leerlingen. Ook het moment waarop u uw kleuter bij een basisschool kunt aanmelden, kan per gemeente verschillen. Kijk hiervoor op de website van de gemeente, of informeer ernaar op het consultatiebureau of bij de school die u op het oog hebt.

Ouders willen een school die past bij hun kind en bij henzelf. Het allerbelangrijkste is dat uw kind goed onderwijs krijgt en met plezier naar school gaat. Maar ook dat de school uw kind uitdaagt om het beste uit zichzelf te halen. Soms is meteen duidelijk bij welke school u uw kind wilt aanmelden. Omdat de school dichtbij is, of omdat het

een school is die aansluit bij uw geloof of uw ideeën over opvoeden. Het kinderdagverblijf of de peuterspeelzaal van uw kind heeft soms afspraken met één of meer basisscholen. In dat geval ligt het voor de hand dat u met uw keuze aansluit bij deze afspraken.

Natuurlijk is het verstandig om goed na te denken over de schoolkeuze en te kijken naar de onderwijskwaliteit. Elke school heeft een schoolgids. Daarin staat veel informatie over de school. Niet alleen over het soort school, maar bijvoorbeeld ook over de doelstellingen, de resultaten en het kwaliteitsbeleid van de school. U kunt de schoolgids meestal raadplegen op de website van de school.

Het kiezen van een school wordt gemakkelijker als u scholen met elkaar vergelijkt. Dat kan op verschillende manieren:

- u gaat bij de scholen kijken
- u gaat naar een informatieavond
- u kijkt mee in de les (dit is bij sommige scholen mogelijk)
- u informeert bij ouders in de buurt of zij het een goede school vinden
- u kijkt op de site van de Inspectie van het Onderwijs

Op de website van de Onderwijsinspectie leest u hoe de inspectie de kwaliteit van de scholen in uw omgeving beoordeelt: www.onderwijsinspectie.nl. U vindt daar ook een lijst van scholen als zeer zwak worden beoordeeld. Deze scholen staan onder verscherpt toezicht en moeten hun onderwijsresultaten zo snel mogelijk weer op niveau brengen om aan de wettelijke kwaliteitseisen te kunnen voldoen.

Achter in deze gids Basisonderwijs 2012-2013 staat een vragenlijst. De vragen kunnen u helpen om scholen te vergelijken of een kennismakingsgesprek te voeren. De antwoorden op deze vragen staan vaak ook in folders, in de schoolgids of op de website van de school. U kunt de vragen ook stellen op een informatieavond, of in een gesprek met de school.

Moet u betalen voor een school?

De kosten van het onderwijs worden door de overheid betaald. U bent dus niet verplicht om voor het onderwijs van uw kind te betalen. Toch mag een school u geld vragen. Dit heet de ouderbijdrage. Van de ouderbijdrage betaalt de school extra activiteiten, zoals feesten, schoolreisjes of excursies. De ouderbijdrage is altijd vrijwillig. De hoogte van de ouderbijdrage verschilt per school. Het bedrag is meestal niet heel hoog. Sommige scholen vragen één bedrag per jaar. Andere scholen vragen per activiteit geld aan de ouders. De school moet altijd aan ouders melden waarvoor het geld van de ouderbijdrage wordt gebruikt.

Als u de ouderbijdrage niet wilt of kunt betalen, mag een school uw kind niet weigeren. Wel kan het dan gebeuren dat uw kind dan niet mee kan doen aan sommige activiteiten, zoals een feestje of een schoolreisje. In dat geval moet de school tijdens de activiteit zorgen voor opvang van uw kind.

Als u uw kind inschrijft, spreekt u met de school af, of en hoeveel u gaat betalen. Vaak wordt rekening gehouden met de hoogte van uw inkomen. Heeft u met de school een afspraak gemaakt over uw ouderbijdrage? Dan moet u dit bedrag ook echt betalen. Informatie over de ouderbijdrage staat in de schoolgids.

Kosten voor schoolvervoer

Als uw kind naar een school gaat die meer dan zes kilometer van uw huis is, of als uw kind een handicap heeft, dan is vervoer naar school nodig. Dit kost extra geld. U kunt dit geld helemaal of voor een deel terugkrijgen van uw gemeente. Dit kan alleen als er geen andere school in de buurt is. Of als de scholen die wel dichtbij liggen, niet passen bij uw godsdienst of levensbeschouwing. Iedere gemeente heeft een eigen regeling voor de vervoerskosten. Wilt u meer informatie over schoolvervoer? Vraag er dan naar bij uw gemeente.

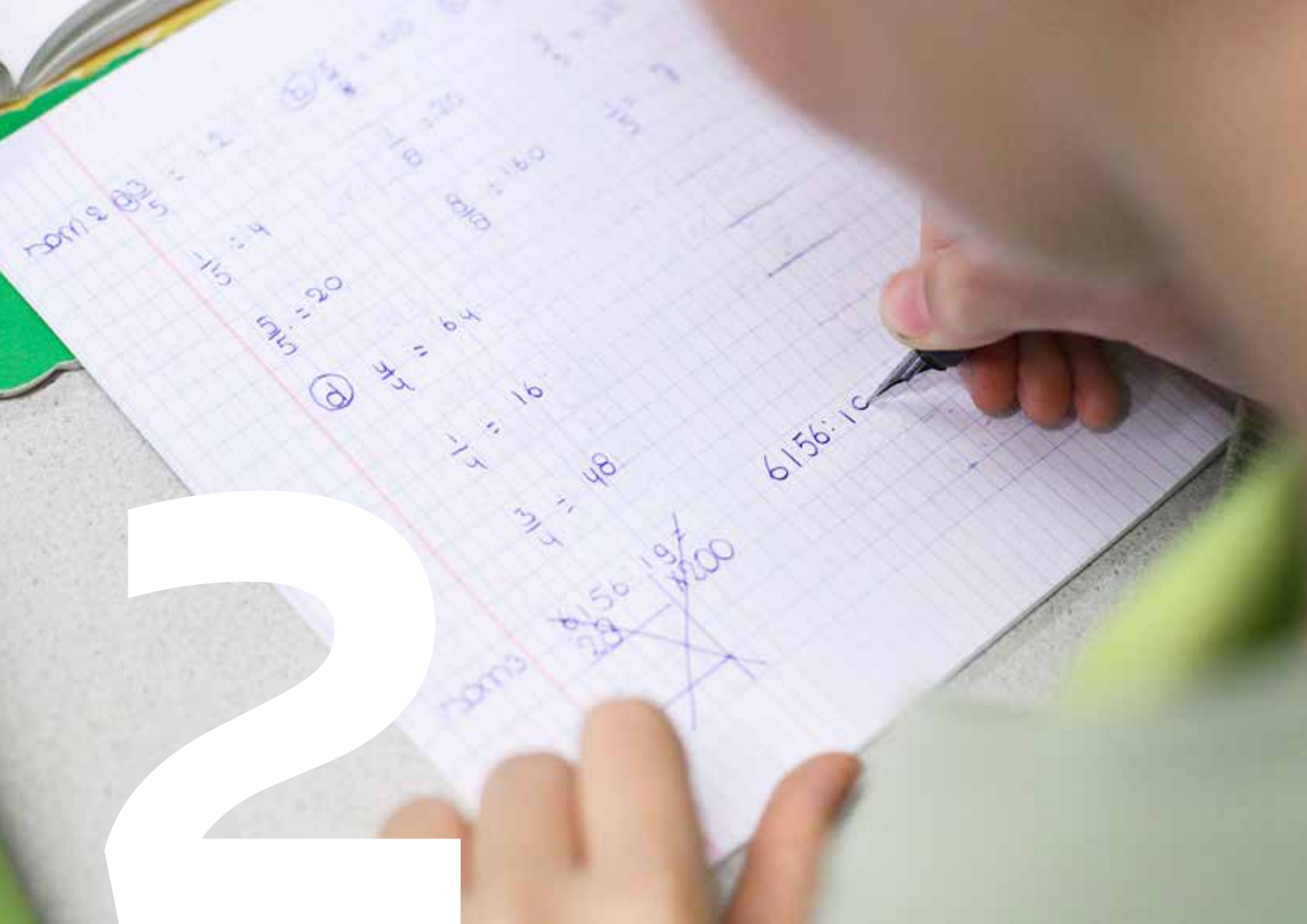
Kan een school uw kind weigeren?

Het schoolbestuur beslist of een leerling op de school wordt toegelaten. Soms is een school gewoon vol. In dat geval kan de school uw kind weigeren. Gaat het om een openbare school? Dan moet de gemeente ervoor zorgen dat de leerling naar een andere openbare school kan. Soms laat een schoolbestuur op een school alleen leerlingen uit één of twee wijken toe. De leerlingen uit een wijk worden dan naar één school verwezen. Het bestuur doet dit om een goede verdeling van leerlingen te krijgen, zodat alle scholen voldoende leerlingen hebben.

Het bestuur van een bijzondere school mag leerlingen weigeren als ouders het niet eens zijn met de godsdienstige of levensbeschouwelijke richting van de school. Maar de school moet een leerling altijd toelaten, als er geen openbare school in de buurt is.

Laat het bestuur van een school uw kind niet toe? Dan moet de school u in een brief uitleggen waarom uw kind niet wordt toegelaten. Als u het niet eens bent met de brief, kunt u binnen zes weken schriftelijk reageren. In dit 'bezwaarschrift' legt u uit waarom u het niet met de beslissing eens bent. Het bestuur moet daarna binnen vier weken beslissen, of het uw kind toch nog toelaat of opnieuw weigert. Als uw kind opnieuw wordt geweigerd, kunt u eventueel naar de rechter stappen.

Sommige scholen hebben een wachtlijst. Als uw kind op de wachtlijst wordt gezet, weigert de school uw kind niet, maar laat de school uw kind pas later toe. Het is daarom belangrijk om uw kind op tijd aan te melden.

Welke vakken krijgt uw kind?

In dit hoofdstuk krijgt u antwoord op vragen over de vakken die uw kind krijgt. Zo leest u bijvoorbeeld welke vakken verplicht zijn en welke vakken niet. Scholen kunnen zelf bepalen welke accenten zij leggen in hun onderwijs. Informatie daarover vindt u in de schoolgids.

Welke vakken zijn verplicht?

Op school krijgt uw kind verschillende vakken. De wettelijk verplichte vakken zijn voor alle kinderen op alle scholen hetzelfde. Binnen die vakken hebben de scholen ruimte om zelf accenten te leggen. In de kerndoelen voor het primair onderwijs staan de vakken beschreven. Dit zijn:

- Nederlandse taal
- Engels
- rekenen en wiskunde
- oriëntatie op jezelf en de wereld: bijvoorbeeld aardrijkskunde, geschiedenis, lessen over de natuur (biologie), maar ook burgerschapsvorming, lessen over sociale redzaamheid (waaronder gedrag in het verkeer), lessen over gezond gedrag en seksuele diversiteit, maatschappelijke verhoudingen (staatsinrichting) en geestelijke stromingen
- kunstzinnige oriëntatie: bijvoorbeeld muziek, tekenen, of handvaardigheid
- bewegingsonderwijs

Op veel scholen in Friesland krijgen de leerlingen ook les in de Friese taal. Er zijn echter ook scholen in Friesland die dit niet doen (zij hebben daarvoor een ontheffing gekregen).

Welke vakken zijn niet wettelijk verplicht?

Uw kind kan op school ook les krijgen over andere onderwerpen. Dit is voor elke school verschillend en ouders mogen daarover meepraten via de medezeggenschapsraad (MR) van de school. Hierover kunt u meer lezen in hoofdstuk 7. Godsdienstonderwijs en levensbeschouwelijk vormingsonderwijs is niet verplicht. Op een bijzondere school worden meestal wel godsdienstlessen of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs gegeven. Het bestuur van een bijzondere school kan uw kind verplichten deze lessen te volgen.

Op openbare scholen wordt in de regel geen godsdienstonderwijs en levensbeschouwelijk vormingsonderwijs gegeven. U kunt het bestuur van de openbare school wel vragen om uw kind de mogelijkheid te geven dit soort lessen te volgen. Uw kind krijgt deze lessen van een leraar van buiten de school. Deze leraar wordt door een kerkelijke of religieuze instelling of door het Humanistisch Verbond aangewezen. Andere niet-verplichte vakken die scholen kunnen geven, zijn bijvoorbeeld Frans en Duits.

Wat leert uw kind op school?

De vakken waarin uw kind les krijgt, hebben veel met elkaar te maken. De school probeert de leerlingen te laten zien hoe de vakken met elkaar samenhangen. Daarom worden onderwerpen vaak gekoppeld aan actuele gebeurtenissen. Bijvoorbeeld in de lessen wereldoriëntatie.

Op school gaat het niet alleen om het leren van feiten. De school helpt uw kind ook bij het ontwikkelen van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden. Leerlingen leren bijvoorbeeld:

- een goede werkhouding
- voor hun eigen mening op te komen
- feiten en meningen van elkaar te onderscheiden
- met respect te luisteren en te reageren
- zelfvertrouwen te ontwikkelen
- respectvol en verantwoordelijk met elkaar om te gaan
- zorg en waardering te hebben voor de leefomgeving

Uw kind leert op school ook zelfstandig te werken, informatie te verzamelen en verwerken, zelf problemen op te lossen en samen te werken. Uw kind leert respect te hebben voor anderen en voor de algemene normen en waarden. En kinderen krijgen les over geestelijke stromingen in Nederland. Ook hiervoor leert uw kind respect te krijgen.

De wet schrijft niet voor hoe een school onderwijs moet geven. Scholen mogen dit zelf bepalen. Steeds meer basisscholen werken opbrengstgericht, zodat duidelijk is hoe (groepen) leerlingen ervoor staan. Zo kan de school rekening houden met verschillen tussen leerlingen en bijvoorbeeld ook extra aanbod bieden aan (zeer) talentvolle leerlingen.

De meeste basisscholen gebruiken computers en vaak ook digitale schoolborden. Leerlingen maken oefeningen op de computer. En ze leren hoe ze computers kunnen gebruiken, hoe ze informatie kunnen vinden via internet en dat er ook risico's zijn verbonden aan het gebruik van internet en social media. Scholen bepalen zelf hoe ze de computer inzetten voor het onderwijs. Computers kunnen helpen om de lessen beter te laten aansluiten op het niveau en het leertempo van de leerling. Kinderen die dat nodig hebben, kunnen zo extra oefenen. De vorderingen en resultaten van de leerlingen worden bijgehouden in een (digitaal) leerlingvolgsysteem.

Kennisnet

Veel scholen gebruiken de informatie en diensten op Kennisnet. Ook leerlingen en ouders kunnen veel informatie vinden op Kennisnet, hét kenniscentrum voor ict in het onderwijs. Wilt u meer weten over het gebruik van internet en computers in het onderwijs en over veilig internetten? Kijk dan eens op de website www.kennisnet.nl.

De brede school

In veel gemeenten werken basisscholen structureel samen met andere voorzieningen, bijvoorbeeld met de kinderopvang, een peuterspeelzaal, een sportvereniging of een cultuurinstelling. Hiervoor zijn veel verschillende namen, zoals Vensterscholen, Spilcentra en Open Wijkscholen. Vaak worden deze scholen 'brede scholen' genoemd.

Een brede school is een netwerk in en om één of meer scholen. Binnen dat netwerk werken leerkrachten en professionals uit andere sectoren (zoals sport, opvang, cultuur en welzijn) structureel samen. Zo kunnen kinderen zich op allerlei manieren ontwikkelen. Het aanbod van de brede school wordt aangepast aan de behoefte van de leerlingen, hun ouders en aan de buurt waarin de school staat. Dit betekent dat iedere brede school weer anders is.

Een brede school kan gehuisvest zijn in één gebouw (een zogenoemde 'multifunctionele accommodatie') of gebruikmaken van meer gebouwen in de wijk of de buurt. Niet het gebouw, maar de samenwerking met andere partners maakt van een school een brede school. Er komen steeds meer brede scholen bij. Er zijn meer dan 2000 brede scholen in Nederland (basisscholen en brede scholen voor voortgezet onderwijs). Informatie over brede scholen vindt u via het Landelijk Steunpunt Brede Scholen (website: www.bredeschool.nl).

voor ouders over onderwijs

08005010 IS BEREIKBAAR OP SCHOOLDAGEN
TUSSEN TIEN EN DRIE UUR OF GA NAAR WWW.50TIEN.NL

*gratis
bellen*

Hoe ziet een schooldag eruit?

Op elke school ziet de schooldag er anders uit. Wel zijn er wettelijke regels waaraan alle scholen zich moeten houden. Zo staat in de wet hoeveel uren onderwijs uw kind minimaal moet krijgen. In acht jaar op de basisschool, moet een leerling ten minste 7520 uur onderwijs krijgen. Scholen kunnen de indeling van de onderwijstijd alleen veranderen als zij de ouders daarbij betrekken. Over de verdeling van de uren over de schooljaren, de schooltijden, aansluiting met de buitenschoolse opvang en andere regels en afspraken leest u meer in dit hoofdstuk.

Hoe is de onderwijstijd ingedeeld?

Basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs mogen zelf de schooltijden indelen. Vroeger mocht een schooldag niet langer dan 5,5 uur duren. Dat mag nu wel. Er moet dan wel voldoende pauzetime zijn en de onderwijsactiviteiten moeten evenwichtig over de dag zijn verdeeld. Alle leerlingen krijgen over acht achtereenvolgende leerjaren ten minste 720 uur onderwijs.

In het verleden hadden leerlingen in de onderbouw (groep 1 tot en met 4) minder uren les dan leerlingen in de bovenbouw (groep 5 tot en met 8). Ook dit voorschrift is vervallen. Scholen mogen ervoor kiezen om de leerlingen in alle schooljaren evenveel uren onderwijs te geven. Als scholen hiervoor kiezen, krijgen alle leerlingen minimaal 940 uur onderwijs per jaar. Een school kan er ook voor kiezen om leerlingen in de onderbouw minder uren les te geven dan leerlingen in de bovenbouw. In dat geval gaat uw kind de eerste vier jaren dus minder lang naar school dan de laatste vier jaren. Als de school hiervoor kiest, krijgen de leerlingen in de eerste vier leerjaren per schooljaar gemiddeld 880 uur les. In de laatste vier leerjaren is dit gemiddeld 1000 uur.

Veel basisscholen in ons land beginnen 's morgens om half negen of kwart voor negen. Scholen bepalen zelf hoe laat de school begint en uitgaat. Ze houden vaak rekening met de openingstijden van bijvoorbeeld kinderdagverblijven of buitenschoolse opvang. De school is verplicht om de ouders naar hun mening te vragen, voordat de schooltijden (en dus ook de schoolvakanties) voor het volgende schooljaar worden vastgesteld. De oudergeleding in de medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht bij het vaststellen van de schooltijden.

Voor leerlingen in de groepen 3 tot en met 8 geldt een vijfdaagse schoolweek. Maximaal zeven keer per jaar mag voor deze groepen een vierdaagse in plaats van een vijfdaagse schoolweek worden ingeroosterd. Weken die al vier lesdagen hebben omdat er een algemene feestdag in die week valt, tellen hierbij niet mee. Scholen moeten in hun schoolgids aangeven in welke weken slechts vier dagen wordt lesgegeven, zodat ouders al voor het begin van het schooljaar weten waar ze aan toe zijn.

Kan uw kind tussen de middag overblijven?

Scholen moeten ervoor zorgen dat kinderen tussen de middag op school kunnen overblijven en daar hun middagboterham kunnen eten. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het (laten) organiseren van het

overblijven, als ouders willen dat hun kinderen tussen de middag op school blijven. Het schoolbestuur zorgt dat hiervoor een ruimte is. De ouders betalen voor de kosten van het overblijven en het eten. Dit wordt ook wel 'tussenschoolse opvang' genoemd.

Tijdens het overblijven moet er verantwoord toezicht zijn. Ten minste de helft van de personen die toezicht houden tijdens het overblijven, moeten hiervoor een cursus hebben gevolgd. Het schoolbestuur bespreekt met de ouders (in de ouderraad of de oudercommissie), hoe de tussenschoolse opvang wordt geregeld. De ouders in de medezeggenschapsraad van de school moeten het eens zijn met de afspraken over het overblijven (zie ook hoofdstuk 7).

Op scholen met een continuooster blijven alle kinderen tussen de middag op school. Het overblijven is dan onderdeel van de schooldag (er is wel een middagpauze, maar deze valt binnen de schooltijden en dus binnen de verantwoordelijkheid van de school). Ook zijn er scholen die op alle dagen van de week hetzelfde aantal uren lesgeven. Er is dan dus geen vrije woensdagmiddag. Dit wordt het '5 gelijke dagen-model' genoemd.

Aansprakelijkheid

Stel: uw kind maakt tijdens schooltijd iets kapot, of uw kind krijgt een ongeluk. Is de school dan altijd aansprakelijk? Die vraag is niet zomaar te beantwoorden. In ieder geval is het goed om te weten dat de school niet altijd aansprakelijk is. Soms bent u als ouder zelf aansprakelijk. U kunt hiervoor een WA-verzekering afsluiten. Vaak kunt u zich ook via de school verzekeren met een schoolongevallenverzekering.

Kinderopvang

Er zijn kinderen die voor of na schooltijd naar de buitenschoolse opvang gaan. Deze opvang is voor kinderen van ouders die werken. Een goede aansluiting van onderwijs en opvang maakt het voor u gemakkelijker om werk en zorg voor het gezin te combineren. U kunt met de school overleggen over de mogelijkheden voor buitenschoolse opvang. In de Wet op het primair onderwijs (WPO) is vastgelegd dat het schoolbestuur de aansluiting met de buitenschoolse opvang moet organiseren. U kunt de school hier om vragen. De school verzorgt de opvang niet zelf, de opvang wordt verzorgd door een kinderopvangorganisatie.

Toezicht op uw kind

Als uw kind op school is, houdt de school toezicht op uw kind. Tijdens de lessen, maar ook al eerder, als leerlingen al voor het begin van de lessen het schoolgebouw binnen mogen. Het toezicht van de school houdt op als de school weer dichtgaat. Dat is aan het einde van de lessen, of als de deuren sluiten. Scholen bieden uw kind vaak meer dan alleen lessen in het schoolgebouw. Op de ene school leren ze zwemmen, op de andere hebben ze schoolvoetbal of schooltuintjes. Ook worden soms excursies gemaakt met groepen leerlingen.

Bij alles wat de school organiseert, houdt de school toezicht. Ook bij het schoolzwemmen is dit nodig. Het is dus belangrijk dat de school goede afspraken maakt met het zwembad. Afspraken over het overdragen van de leerlingen aan het personeel van het zwembad, afspraken over het toezicht tijdens het omkleden en afspraken over het zwemmen zelf. Iedereen die op de leerlingen let, moet de afspraken goed kennen. De afspraken moeten regelmatig met alle begeleiders worden besproken. U kunt de school altijd vragen naar de afspraken die zijn gemaakt met het zwembad.

Krijgt uw kind huiswerk?

Lang niet alle basisscholen geven huiswerk. En zeker niet aan heel jonge kinderen. Maar leerlingen uit de hogere groepen krijgen op veel scholen vaak wel taken of opdrachten mee naar huis. Scholen bepalen zelf vanaf welk jaar kinderen huiswerk krijgen. Het is goed als u als ouder uw kind de eerste tijd helpt bij het maken van huiswerk, zodat u weet wat uw kind leert op school en ook ziet waar uw kind moeite mee heeft.

Huiswerktips voor ouders

- Zorg ervoor dat uw kind een goede schoolagenda heeft. Sommige scholen vragen hierom. Help uw kind bij het invullen van de agenda.
- Vraag de leerkracht van uw kind (bijvoorbeeld op een ouderavond) hoeveel huiswerk uw kind krijgt en voor welke vakken. Veel scholen laten kinderen wennen aan huiswerk.
- Vraag aan uw kind of het huiswerk heeft en praat met elkaar over het huiswerk. Bespreek ook wanneer uw kind het huiswerk gaat maken. Spreek een vast tijdstip af voor het maken van het huiswerk.

- Het is belangrijk dat uw kind goed Nederlands leert. Het voorlezen aan jonge kinderen en het lezen van Nederlandstalige kinderboeken helpt daarbij. Zulke boeken kunt u bijvoorbeeld lenen bij de openbare bibliotheek. Kinderen leren ook van tv-programma's als Sesamstraat en het Jeugdjournaal.

Thuis helpen

Een goede samenwerking tussen u en de school is erg belangrijk, want als uw kind zich thuis goed voelt, leert uw kind op school beter. Als uw kind het op school naar zijn zin heeft, voelt hij of zij zich thuis ook fijner. De school moet zorgen voor goed onderwijs; daar heeft uw kind recht op. U kunt daar zelf ook een bijdrage aan leveren. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat uw kind goed gezond is. Maar ook dat u thuis aandacht besteedt aan uw kind. U kunt uw kind helpen door te luisteren naar de verhalen over school en vragen te stellen. Zorg er ook voor dat uw kind na een schooldag goed kan uitrusten. Als uw kind te laat naar bed gaat, kan het op school minder goed leren.

Wat als uw kind ziek is?

Als uw kind ziek is, kan het niet naar school. U kunt dit het beste direct aan de school melden. Want de school moet weten waarom uw kind er niet is. Kunt u de school niet direct bellen? Zorg dan dat de school toch zo snel mogelijk weet dat uw kind ziek is. Als uw kind heel lang ziek is of in het ziekenhuis moet blijven, dan mist uw kind veel lessen. De school is dan verplicht om samen met u afspraken over de lessen van uw kind te maken. Want het is belangrijk dat, ook als uw kind ziek is, het onderwijs doorgaat. Anders krijgt uw kind een leerachterstand. Daarnaast is het belangrijk dat uw kind sociale contacten blijft houden. Als uw kind in het ziekenhuis ligt, kan de school hulp vragen aan een consulent onderwijsondersteuning zieke leerlingen. Deze consulenten werken bij academische ziekenhuizen en bij de onderwijsbegeleidingsdiensten. Wilt u hierover meer weten? Vraag dan informatie aan de leerkracht of mentor van uw kind. Ook kunt u informatie vinden op internet. Bijvoorbeeld op de website van het landelijk netwerk Ziek Zijn en Onderwijs (Ziezon): www.ziezon.nl. Op deze website staat informatie van de gezamenlijke onderwijsdiensten en de academische ziekenhuizen.

Wat als uw kind spijbelt?

Uw kind moet naar school. Uw kind mag alleen thuisblijven als u hiervoor een geldige reden heeft en als u dit met school heeft afgesproken. Een geldige reden is bijvoorbeeld ziekte of een bruiloft. Is er geen geldige reden of heeft u niet met de school overlegd? Dan bent u strafbaar. Dat betekent dat u een boete kunt krijgen, of een andere straf.

Het kan ook gebeuren dat uw kind wegblijft van school zonder dat u dit weet. Dat heet 'spijbelen'. Als uw kind zonder reden niet op school komt, belt de school u meestal direct. Het is dus belangrijk dat de school het telefoonnummer heeft, waarop u meestal bereikbaar bent. Als u zelf merkt dat uw kind spijbelt, bel dan direct de school en bespreek hoe u hiermee omgaat. Soms zeggen kinderen op school dat ze ziek zijn geweest. De school zal de ouders hierop aanspreken, zeker als de school hier niet over is ingelicht. Vergeet daarom niet de school te bellen als uw kind ziek is.

De leerplichtambtenaar

Kinderen zijn vanaf vijf jaar leerplichtig. Speciale leerplichtambtenaren van de gemeente controleren of kinderen van vijf jaar en ouder naar school gaan. Blijft uw kind vaak weg van school? Dan waarschuwt de school de leerplichtambtenaar. Die zoekt vervolgens uit waarom uw kind niet naar school gaat.

Er zijn vier redenen op grond waarvan kinderen tijdelijk een vrijstelling van de leerplicht kunnen krijgen. Dit zijn:

- ziekte
- verplichtingen voortvloeiend uit geloofs- of levensovertuiging
- bijzondere omstandigheden
- vakantie vanwege een specifiek beroep van één van de ouders

De directeur van de school kan leerlingen deze vrijstelling verlenen. Bedraagt het verlof meer dan tien dagen, dan beslist de leerplichtambtenaar van de gemeente.

Hoe ziet een schooljaar eruit?

De wet bepaalt dat de leerlingen in acht schooljaren op de basisschool ten minste 7520 uren les moeten krijgen. Kinderen hoeven niet het hele jaar naar school. Uw kind heeft natuurlijk ook vakantie. Naast de zomervakantie zijn er verschillende korte vakanties. Deze korte vakanties moeten evenwichtig verdeeld zijn over het schooljaar. In dit hoofdstuk vindt u hierover meer informatie.

Wanneer zijn de schoolvakanties?

Voor het begin van het schooljaar is bekend wanneer uw kind vakantie heeft. De overheid stelt de lengte en het tijdstip van de zomervakantie vast. Ook de data voor de kerstvakantie en één week meivakantie zijn voor alle scholen voorgeschreven. Voor de andere vakanties geeft de overheid alleen een advies. De school kan afwijken van dit advies. Ook kunnen scholen aan de ouders voorstellen om de vastgestelde week meivakantie met een week te verlengen. De ouders in de medezeggenschapsraad (MR) moeten het voorstel van de school goedkeuren. De data van de schoolvakanties staan in de schoolgids.

De meeste scholen volgen het advies van het ministerie. Vanaf het schooljaar 2013-2014 zullen de vakantiedata voor de zomervakantie voor basisscholen en scholen in het voortgezet onderwijs niet meer van elkaar verschillen: alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs hebben dan 6 weken zomervakantie.

De zomervakantie begint niet voor alle scholen op hetzelfde moment. Door de zomervakantie niet overal tegelijk te laten beginnen, spreiden we de vakantiedrukke. Nederland is verdeeld in drie regio's: regio noord, regio midden en regio zuid. In elke regio begint de zomervakantie op een andere datum. In de schoolgids kunt u lezen in welke regio de school van uw kind valt.

Hieronder vindt u een overzicht van de schoolvakanties in de periode 2013-2015. Kijk voor de meest actuele informatie over schoolvakanties in komende jaren op Rijksoverheid.nl <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schoolvakanties/vraag-en-antwoord/wanneer-zijn-de-schoolvakanties.html>.

Schema schoolvakanties

Schooljaar 2013-2014		
Vakantie	Regio	Data
Herfst	zuid	12-10-13 t/m 20-10-13
	noord/midden	19-10-13 t/m 27-10-13
Kerst	alle regio's	21-12-13 t/m 05-01-14
Voorjaar	midden/zuid	15-02-14 t/m 23-02-14
	noord	22-02-14 t/m 02-03-14
Mei	alle regio's	26-04-14 t/m 05-05-14
Zomer	noord	05-07-14 t/m 17-08-14
	zuid	12-07-14 t/m 24-08-14
	midden	19-07-14 t/m 31-08-14

Schooljaar 2014-2015		
Vakantie	Regio	Data
Herfst	noord	11-10-14 t/m 19-10-14
	midden/zuid	18-10-14 t/m 26-10-14
Kerst	alle regio's	20-12-14 t/m 04-01-15
Voorjaar	zuid	14-02-15 t/m 22-02-15
	noord/midden	21-02-15 t/m 01-03-15
Mei	alle regio's	02-05-15 t/m 10-05-15
Zomer	noord	04-07-15 t/m 16-08-15
	midden	11-07-15 t/m 23-08-15
	zuid	18-07-15 t/m 30-08-15

U moet zich aan de vastgestelde schoolvakanties houden. U mag dus niet buiten de schoolvakanties met uw kind op vakantie gaan. Ook niet op wintersport, of op bezoek bij familie in het buitenland.

Wanneer kan uw kind extra vrij krijgen?

In bepaalde gevallen kunt u de school vragen uw kind extra vrij te geven. Dat kan alleen in bijzondere gevallen. Bijvoorbeeld op dagen waarop uw kind vanwege uw geloofs- of levensovertuiging niet op school kan zijn. Maar ook op dagen met belangrijke familieplichtingen, zoals een huwelijk of een begrafenis.

Soms mag de directeur van de school uw kind toch vrij geven voor een vakantie. Dat mag maar één keer per jaar en niet langer dan tien dagen. En dat mag alleen als u door uw beroep niet op vakantie kunt gaan tijdens de schoolvakantie. U moet hiervoor een verklaring van uw werkgever hebben. Daarin staat dat u niet op een ander moment op vakantie kunt gaan. De directeur van de school mag uw kind geen vrij geven in de eerste twee weken na de zomervakantie. Dit zijn weken waarin de lijnen voor het nieuwe schooljaar worden uitgezet. Als uw kind hier niet bij is, zijn de risico's op achterstand te groot.

Meestal beslist de directeur van de school of uw kind vrij krijgt van school. Als het om langer dan tien dagen gaat, beslist de leerplichtambtenaar hierover. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft hier niets over te zeggen. Als u geen toestemming van de directeur of de leerplichtambtenaar krijgt, heeft het geen zin om dit bij het ministerie te melden. U kunt geen bezwaar maken. Vragen over de Leerplichtwet kunt u stellen aan de directeur van de school van uw kind, of aan de leerplichtambtenaar van de gemeente.

5

Hoe weet u of uw kind goed leert?

Hoe gaat het met mijn kind op school? Kan het kind goed meekomen? Wordt het voldoende uitgedaagd op school en liggen de prestaties op het verwachte niveau? De meeste ouders stellen zichzelf deze vragen. In dit hoofdstuk leest u over rapporten, toetsen en het bespreken van de schoolresultaten van uw kind.

Wanneer krijgt u informatie over uw kind?

Het is belangrijk dat u weet hoe het met uw kind gaat op school. Veel scholen organiseren daarom informatie-avonden. Leraren leggen op zo'n avond bijvoorbeeld uit welke lessen uw kind krijgt, of ze vertellen hoe ze de rapporten maken. Meestal zijn deze informatieavonden aan het begin van het schooljaar.

De leerkracht wil ook graag weten hoe het thuis gaat met uw kind. U krijgt regelmatig een uitnodiging van de school voor andere bijeenkomsten, zoals ouderavonden, rapportenavonden en tafeltjesavonden. Tijdens deze avonden (of op een ander moment) praat u over de vorderingen van uw kind, over het rapport, over het huiswerk, de activiteiten buiten school, of het gedrag van uw kind in de groep. Soms kunt u ook de werkschriften en leerboeken van uw kind bekijken. Het gesprek op een ouderavond is vaak kort. Bedenk van tevoren wat u in elk geval wilt bespreken. Over andere mogelijkheden voor contacten tussen ouders en leraren, vindt u bijvoorbeeld informatie op: www.oudersenschoolsamen.nl en www.oudersbijdeles.nl.

Hoe wordt gemeten hoe uw kind leert?

Er zijn veel verschillende manieren waarop de school kan meten hoe goed uw kind leert. Er zijn scholen die cijfers geven. Maar er zijn ook scholen die dat niet doen. Ze vertellen liever in woorden hoe het met uw kind gaat. Ze doen dit omdat ze vinden dat cijfers geen compleet beeld geven van de vorderingen van uw kind. Als u een school voor uw kind kiest, kunt u vragen naar de manier waarop de school de prestaties van uw kind meet.

Waarom meten de leraren de vorderingen van de leerlingen? Allereerst zien de leraren hierdoor hoe goed iedere groep en ieder kind leert. De leerkracht merkt of de kinderen de lessen goed begrijpen. Als dat nodig is, kan de leerkracht de lessen aanpassen. Door het meten van de vorderingen kunnen leerkrachten vaststellen, welke leerlingen extra hulp of aandacht nodig hebben en welke leerlingen extra moeten worden uitgedaagd.

Als u wilt weten hoe het met uw kind gaat, kunt u dit aan de leerkracht van uw kind vragen. Zowel voor de leerkracht als voor u is het nuttig om te weten welke prestaties een leerling levert. Eventueel kunt u met elkaar bespreken, op welke punten een meer individuele aanpak nodig is.

Hoe wordt uw kind getoetst?

Veel scholen gebruiken toetsen om de vorderingen van de leerlingen te meten. Vaak gebruiken scholen toetsen die bij het lesmateriaal horen. Maar er zijn ook veel algemene toetsen die scholen in het hele land gebruiken. Die toetsen horen niet bij een bepaalde lesmethode of een lesboek. Scholen kunnen zo de vorderingen van uw kind vergelijken met kinderen uit het hele land. De resultaten van de toetsen gebruiken scholen ook om hun onderwijs te verbeteren.

Wanneer krijgt uw kind een rapport?

Op de meeste scholen krijgt uw kind drie keer per jaar een rapport. In het rapport staan per vak of onderdeel van een vak de vorderingen van uw kind beschreven. Scholen mogen – zoals eerder gezegd – zelf bepalen hoe ze dit doen. Ze kunnen ook cijfers geven voor de verschillende vakken.

Leerlingvolgsysteem en het bewaren van leerlinggegevens

Het onderzoeken, bijhouden en beoordelen van de vorderingen van leerlingen wordt steeds belangrijker gevonden. De meeste scholen gebruiken hiervoor een leerling- en onderwijsvolgsysteem (lovs). Hierin verzamelen zij alle toetsscores van uw kind. Als uw kind zich op een vak of een onderdeel van een vak minder goed ontwikkelt, is dat zichtbaar in het leerlingvolgsysteem. De leerkracht kan uw kind op dat onderdeel dan extra ondersteunen. Scholen kunnen zo het onderwijs goed op de leerlingen afstemmen.

Alle scholen verzamelen en verwerken gegevens van leerlingen voor de leerlingenadministratie, zoals inschrijfgegevens, het verzuim en de uitschrijving van uw kind. Verder kan een basisschool specifieke informatie over uw kind verzamelen, voor zover dat nodig is voor het onderwijs of voor de specifieke begeleiding van uw kind (bijvoorbeeld aangepast meubilair of het gebruik van een aangepaste methode). Het is goed als scholen de ouders informeren over wat zij over een leerling bijhouden en wat de leerling precies nodig heeft. Ook thuis kunt u daar dan rekening mee houden, of extra oefenen met uw kind.

Als ouder mag u de gegevens over uw kind altijd inzien. U moet hiervoor een afspraak maken met de directeur van de school. Als de school de informatie over uw kind aan anderen wil laten zien, mag dit alleen als u hiervoor toestemming geeft. De Onderwijsinspectie mag de vorderingen en resultaten van de leerlingen zonder toestemming van de ouders inzien. De school is verplicht informatie te verstrekken bij vermoedens van kindermishandeling, of als het gaat om een noodsituatie.

Hoe bespreekt u de vorderingen van uw kind?

U wilt als ouder natuurlijk graag op de hoogte zijn van de vorderingen van uw kind. Daarom is het belangrijk om de rapporten van uw kind te bespreken met de leerkracht. Dit kan op verschillende manieren: in een rapportbespreking of tijdens een afspraak met de leerkracht van uw kind. In een rapportbespreking vertelt de leerkracht hoe het met uw kind gaat. Verder praat u over wat er goed gaat en wat er minder goed gaat. U kunt ook afspraken maken over (leer)problemen en hoe u uw kind hierbij kunt helpen. Leert uw kind heel snel en heeft het extra uitdaging nodig, kijk dan ook eens op de website www.talentstimuleren.nl.

Naast de vorderingen bij het lezen, schrijven en rekenen, zijn ook andere vorderingen en ontwikkelingen belangrijk. Bijvoorbeeld hoe het gaat met de lichamelijke ontwikkeling, of het gedrag van uw kind. Al die dingen bij elkaar laten zien hoe uw kind zich ontwikkelt.

U kunt altijd zelf een afspraak maken met de leerkracht van uw kind. En soms maakt de leerkracht een afspraak met u. Bijvoorbeeld als er problemen zijn. In zo'n gesprek kunt u ook vertellen hoe het thuis met uw kind gaat. Bijvoorbeeld hoe uw kind zich thuis gedraagt, of het graag naar school gaat en hoe het kind zich voelt als het weer uit school komt. Als het met uw kind thuis niet zo goed gaat, gaat het op school vaak ook minder goed. Het is belangrijk dat de leerkracht dit weet.

Op sommige scholen komen de leraren ook op bezoek bij de ouders thuis. Thuis praat het vaak makkelijker. Wilt u weten of de leraren op huisbezoek komen? Vraag dit dan aan de leerkracht van uw kind, of kijk in de schoolgids.

Wanneer blijft een kind zitten?

Het gebeurt niet zomaar dat een kind blijft zitten. Dit gebeurt alleen als de resultaten en de ontwikkeling van een kind opvallend achterblijven bij die van de klasgenoten. Het gebeurt ook alleen als de school geen andere oplossing voor deze leerling heeft. Soms is het dan beter

dat een kind een leerjaar nog eens overdoet. Bijvoorbeeld als het kind nog erg jong en speels is. Niet iedere school denkt hetzelfde over zittenblijven. Daarom is het belangrijk dat u hierover met de school praat, zodat u weet hoe de school omgaat met zittenblijven.

Het recht op informatie

U heeft recht op bepaalde informatie over uw kind. Bijvoorbeeld informatie over hoe het gaat op school, het rapport of de informatie van de ouderavonden. De school moet u die informatie geven. Ook als u gescheiden bent en ook als u geen ouderlijk gezag meer heeft over uw kind. Dit staat in de wet (Burgerlijk Wetboek).

Als u geen wettelijk gezag over uw kind heeft, moet u wel zelf bij de schooldirecteur naar de informatie vragen. De school geeft u de informatie dus niet automatisch. De directeur mag weigeren om u de informatie te geven. Dit mag hij echter alleen als uw kind problemen krijgt, als u de informatie van de school ontvangt.

Als u vindt dat u recht heeft op informatie over uw kind, maar de leerkracht weigert dit, dan kunt u hierover praten met de directeur van de school. Als dit niet helpt, kunt u een klacht indienen bij de klachtencommissie van de school (hierover kunt u meer lezen in hoofdstuk 7). In het uiterste geval kunt u uw probleem aan de rechter voorleggen.

Wanneer krijgt uw kind een eindtoets?

In het laatste jaar van de basisschool, groep 8, krijgt uw kind op de meeste scholen een eindtoets. Scholen gebruiken deze toets onder meer om te kijken welke school na de basisschool het beste bij uw kind past. Het is de bedoeling van de regering dat over enkele jaren alle leerlingen in groep 8 een eindtoets moeten maken. Het is nog niet bekend wanneer deze verplichting ingaat.

Ongeveer 80 procent van alle scholen in ons land gebruikt op dit moment de Eindtoets Basisonderwijs van CITO (Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling). Met deze toets worden de leervorderingen van leerlingen gemeten. Er zijn ook andere toetsen voor leervorderingen, of testen die naar de intelligentie van leerlingen kijken.

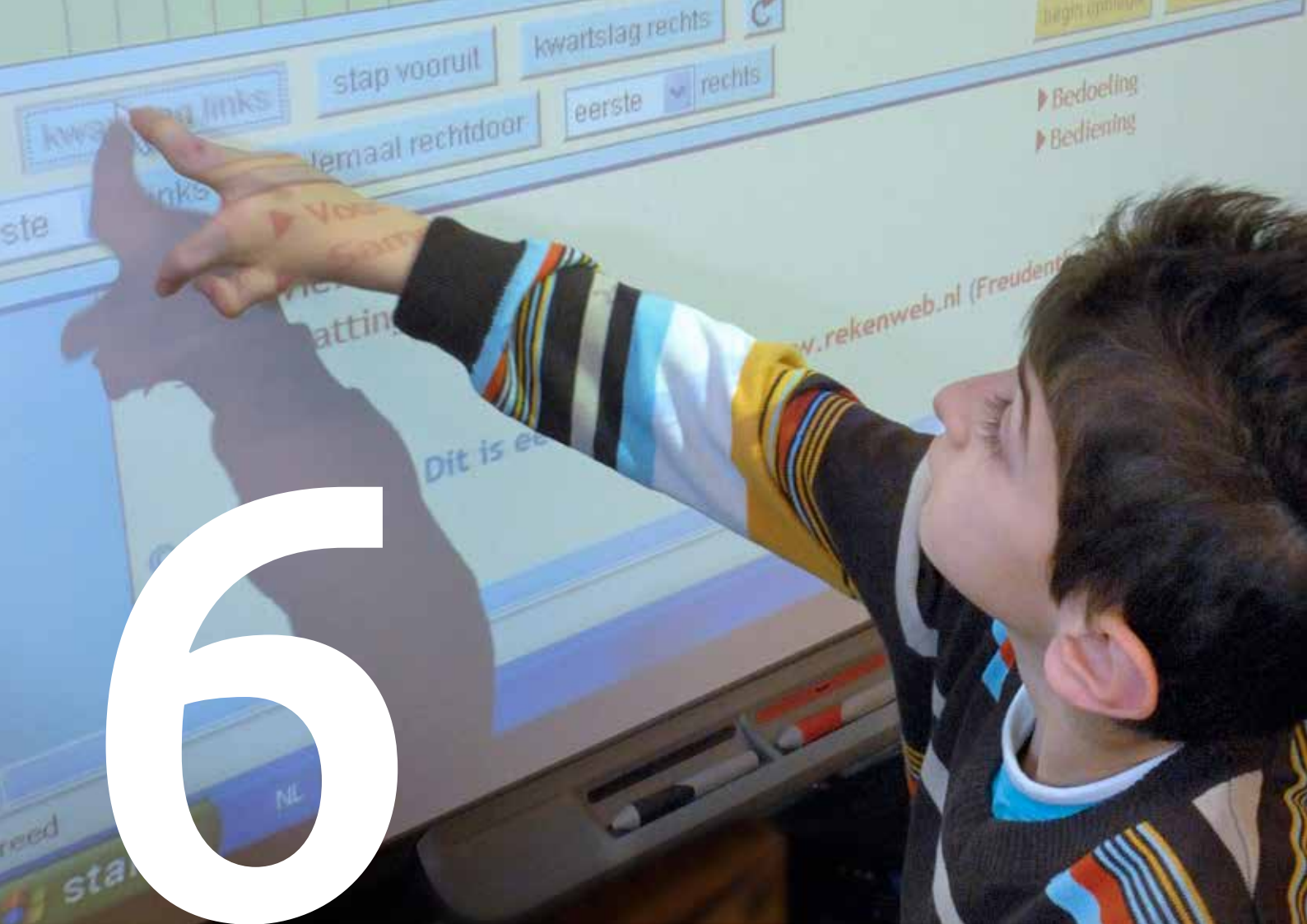
Wat gebeurt er verder in groep 8?

De directeur en de leerkracht geven u een advies over het onderwijs dat na de basisschool het beste bij uw kind past. Bij het geven van het advies kijkt de school naar hoe uw kind zich heeft ontwikkeld op de basisschool en naar de (toets)gegevens uit het leerlingvolgsysteem. De leraren kennen uw kind ondertussen erg goed en weten wat uw kind wel en niet kan. De resultaten van de eindtoets worden door veel basisscholen gebruikt als tweede gegeven bij het schooladvies. U krijgt het schooladvies altijd op papier. Vaak geeft de school ook nog uitleg bij het advies. U krijgt dan een uitnodiging voor een gesprek op school.

Het schooladvies is een advies. Dat betekent dat u het niet hoeft te volgen. U bepaalt op welke school u uw kind wilt inschrijven. Scholen voor voortgezet onderwijs beslissen zelf over toelating en plaatsing van leerlingen. Daarbij zijn het schooladvies en het 'onderwijskundig rapport' (dat elk kind meekrijgt als het van school verandert) een belangrijk gegeven.

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig?

Er zijn verschillende manieren om leerlingen die dat nodig hebben, extra ondersteuning of begeleiding te bieden. In dit hoofdstuk staat hoe u dat, samen met de school, kunt doen en hoe andere organisaties u en uw kind hierbij kunnen helpen. De meeste kinderen hebben weinig of geen problemen op school. Maar soms gaat het wat minder goed. Ongeveer één op de vijf kinderen heeft extra aandacht nodig. Soms voor korte tijd, maar soms ook langer.

Wat kunt u zelf doen?

Als u denkt dat uw kind extra onderwijsondersteuning nodig heeft, dan kunt u het beste met de leerkracht van uw kind gaan praten. Het is belangrijk dat de leerkracht weet hoe het thuis met uw kind gaat en hoe uw kind zich gedraagt. U kunt de school daarbij helpen, want u weet dit vaak beter dan de leerkracht.

Samen met de leerkracht kunt u uitzoeken wat het probleem precies is en hoe ernstig het is. Dit is voor uw kind belangrijk, maar ook voor de school. Hoe sneller u weet wat er aan de hand is, hoe eerder uw kind geholpen kan worden. Wacht daarom niet te lang, maar bespreek een probleem zo snel mogelijk met de leerkracht van uw kind. Samen met de school kunt u dan bekijken of er extra ondersteuning nodig is en wat de beste aanpak is voor uw kind.

Wat doet de school?

Scholen moeten ervoor zorgen dat het onderwijs dat ze geven, past bij de ontwikkeling van uw kind. Ze gebruiken daarvoor verschillende hulpmiddelen, zoals observaties, testen, toetsen en een leerlingvolgsysteem. Daarmee kunnen ze achterstanden en problemen al vroeg ontdekken en oplossen. Sommige problemen lost de school zelf op. Als uw kind een leerprobleem heeft, kan de school uw kind bijvoorbeeld meer individueel lesgeven. Voor veel kinderen helpt het als er gewerkt wordt in kleine groepjes van kinderen met hetzelfde niveau. Als dat niet helpt, kan uw kind speciale hulp krijgen. In dit hoofdstuk leest u meer over deze speciale hulp.

Hulp voor peuters en kleuters

Kinderen tussen 2 en 5 jaar die minder snel zijn in hun taalontwikkeling dan leeftijdgenootjes, kunnen extra hulp krijgen. Dit heet voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Bij VVE zijn kinderen op een speelse manier bezig met het leren van woorden en het gebruiken van taal. VVE wordt gegeven op de peuterspeelzaal of op een kinderdagverblijf ('de voorschool') en in de groepen 1 en 2 van de basisschool. De gemeente en de school verzorgen samen het VVE-aanbod.

Hulp op de eigen school

Als uw kind op school een probleem heeft, dan kan de eigen leerkracht uw kind meer aandacht en begeleiding geven. Sommige scholen hebben daar speciale leraren voor in dienst. Deze 'remedial teachers' hebben hiervoor een speciale opleiding gehad. Soms kan uw kind ook naar een schakelklas. Dit is een klas voor kinderen met een

grote achterstand. Deze kinderen krijgen een heel schooljaar les in speciale klassen. Ze krijgen vooral extra Nederlandse les.

Soms kan de school uw kind niet zelf helpen. Op dat moment kunnen andere instellingen in de gemeente hulp bieden. Dit zijn bijvoorbeeld jeugdwelzijnsinstellingen, medische kinderdagverblijven of de Regionale Instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg (RIAGG). Scholen werken vaak met deze instellingen samen. De gemeente speelt hierin een belangrijke rol.

Zorg- en Adviesteams (ZAT's)

Sommige kinderen hebben op school meer ondersteuning nodig. Dit kunnen leerlingen zijn met gedrags-, ontwikkelings- of leerproblemen, maar ook leerlingen die het thuis minder goed hebben en daardoor problemen hebben. Om alle leerlingen, ook de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, de beste zorg te kunnen bieden, is samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg nodig. Kinderen brengen immers veel tijd door op school. Op school wordt vaak het eerst vastgesteld dat er extra zorg of hulp nodig is. Korte lijnen tussen scholen en professionals uit de jeugdhulpverlening zijn dan belangrijk. Zo kan er snel passende hulp worden geboden. Door snel goede hulp te bieden, kan ook worden voorkomen dat jongeren met problemen voortijdig de school verlaten.

Scholen en jeugdzorg werken steeds meer en beter samen in Zorg- en Adviesteams (ZAT's). Dit zijn teams waarin scholen en professionals uit de jeugdhulpverlening samenkomen en bespreken welke aanpak het meest geschikt is voor leerlingen met problemen. De ZAT's beoordelen signalen snel en vakkundig. Zij schakelen zo snel mogelijk de juiste hulp en ondersteuning in voor de leerling, de ouders en de leerkrachten. Zij werken niet alleen in het basisonderwijs, maar ook in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs (mbo).

Onderwijsadviesdiensten

Als er heel grote leerproblemen of achterstanden zijn, is het vaak moeilijk een oorzaak te vinden. Daarom laat de school soms een onderzoek doen door een deskundige van buiten de school. Bijvoorbeeld door een psycholoog of een pedagoog van een schoolbegeleidingsdienst (onderwijsadviesbureau). De school vraagt altijd eerst toestemming aan de ouders. Ouders kunnen trouwens ook zelf hun kind laten testen door de schoolbegeleidingsdienst (zij betalen dan ook zelf de kosten). Onderwijsadviesbureaus helpen scholen bij het vernieuwen van hun onderwijsaanpak en het oplossen van onderwijsproblemen.

Wilt u meer weten over het werk van de schooladviesdienst? Vraag dit dan aan de school, of kijk op www.edventure.nl.

Met hulp op de eigen school blijven

Kinderen die veel (extra) ondersteuning nodig hebben in verband met een handicap, ernstige ziekte of stoornis, gaan niet altijd naar een school voor speciaal onderwijs. Een kind dat extra ondersteuning nodig heeft kan, als de ouders dat wensen, vaak ook naar een gewone basisschool. De school kan voor de begeleiding van deze leerlingen extra geld aanvragen, als de leerling een indicatie heeft voor speciaal onderwijs. Dit extra geld dat de school krijgt heet 'leerlinggebonden financiering' of 'de rugzak'. De rugzak is bedoeld om het onderwijs aan de leerling op de basisschool mogelijk te maken. Dit kan bijvoorbeeld door de leerkracht extra te ondersteunen, meer tijd te geven aan de leerling of ander lesmateriaal te gebruiken. Een deel van het geld wordt ook gebruikt voor extra begeleiding, zowel van de school als van de leerling door een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Vanaf schooljaar 2014-2015 wordt passend onderwijs ingevoerd en verdwijnt 'de rugzak'. U kunt hier meer over lezen in de paragraaf over 'passend onderwijs'.

Naar een speciale basisschool

Als uw kind problemen heeft, kan de 'gewone' basisschool u en uw kind meestal goed helpen. Maar soms is een school voor speciaal basisonderwijs toch beter. Die scholen hebben kleinere groepen en de leraren hebben meer kennis over leer- en gedragsproblemen. Basisscholen en scholen voor speciaal basisonderwijs werken samen. Hierdoor kunnen zoveel mogelijk kinderen op een gewone basisschool blijven. De school probeert dus altijd eerst uw kind op de eigen school te helpen. Maar soms lukt dat niet. Als blijkt dat het voor uw kind toch beter is om naar het speciaal basisonderwijs te gaan, dan helpt de basisschool u daarbij. De school geeft u informatie en begeleidt u en uw kind.

(Voortgezet) speciaal onderwijs

Naast scholen voor speciaal basisonderwijs, zijn er ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (afgekort: (v)so). Deze scholen zijn bedoeld voor leerlingen met ernstige leerproblemen of beperkingen. Er zijn verschillende scholen voor speciaal onderwijs, ingedeeld naar cluster van handicaps:

- cluster 1 met scholen voor blinde en slechtziende kinderen
- cluster 2 met scholen voor dove en slechthorende

kinderen en kinderen met andere communicatieproblemen

- cluster 3 met scholen voor kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking en kinderen die lang ziek zijn
- cluster 4 met scholen voor kinderen met gedragsproblemen

De scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs werken per cluster regionaal samen in regionale expertisecentra (REC's). Voorwaarde voor plaatsing in het (v)so is dat een kind een indicatie heeft waaruit blijkt dat een kind is aangewezen op extra onderwijsondersteuning. Vanaf schooljaar 2014-2015 wordt er niet meer gewerkt met het systeem voor indicatiestelling. U leest hier meer over in de paragraaf over 'passend onderwijs'.

Hulp bij het zoeken naar een passende school

Soms is het moeilijk om een basisschool te vinden waar uw kind met zijn of haar handicap, ziekte of stoornis terecht kan. Een Regionaal Expertisecentrum (REC) kan u hierbij helpen. Kunt u met behulp van het REC geen geschikte school vinden die uw kind wil toelaten, vraag dan de hulp van een onderwijsconsulent. Deze hulp is gratis. Informatie kunt u vinden op de website www.onderwijsconsulenten.nl. Of vraag advies aan het landelijk informatiepunt voor ouders, tel: 0900 - 5010. U kunt ook gebruikmaken van de diensten van MEE. Dit is een landelijke organisatie die in elke regio werkzaam is en ouders kan ondersteunen bij het zoeken naar de juiste zorg en naar passend onderwijs voor uw kind met een beperking of chronische ziekte. Meer informatie vindt u op: www.mee.nl (tel. 0900 - 999 88 88, lokaal tarief).

Hoe vraagt u een indicatie aan voor (v)so of leerlinggebonden financiering?

Wilt u voor uw kind een indicatie aanvragen voor (voortgezet) speciaal onderwijs of de rugzak, dan kunt u uw kind aanmelden bij het Regionaal Expertisecentrum (REC) in de regio waar uw kind woont en die het cluster vertegenwoordigt dat overeenkomt met de problematiek van uw kind. Het REC helpt u informatie te verzamelen over uw kind. Deze informatie komt in een dossier dat u nodig heeft voor de Commissie voor de Indicatiestelling (CvI). Deze commissie bepaalt aan de hand van landelijke criteria of uw kind in aanmerking komt voor een indicatie voor (v)so of (als u daarvoor kiest) voor leerlinggebonden financiering, en dus extra middelen voor de reguliere school om het onderwijs aan uw kind mogelijk te maken. Als u al een compleet dossier over uw kind heeft, hoeft u niet naar het REC. U kunt uw kind dan direct aanmelden bij de CvI. Bij het REC kunt u een aanvraagformulier vragen. Informatie over een REC bij u in de buurt kunt u vinden op de pagina's over speciaal onderwijs op de website van de Stichting Projecten Speciaal Onderwijs <http://www.projectenso.nl/?pid=2>. Vanaf schooljaar 2014-2015 wordt er niet meer gewerkt met het systeem voor indicatiestelling. U leest hier meer over in de paragraaf over 'passend onderwijs'.

Wilt u meer weten over leerlinggebonden financiering?

Kijk dan op één van de volgende websites: www.5010.nl, www.passendonderwijs.nl, www.oudersenrugzak.nl of www.onderwijsconsulenten.nl.

Adressen en telefoonnummers van deze en andere organisaties staan achter in deze gids.

Wet gelijke behandeling

Sinds 1 augustus 2009 is de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) van kracht voor het gehele onderwijs. Wanneer u meent dat uw kind op deze gronden ongelijk wordt behandeld ten opzichte van kinderen die geen handicap of chronische ziekte hebben, dan kunt u zich wenden tot het College voor de Rechten van de Mens in Utrecht. Deze organisatie geeft kosteloos een niet-bindend oordeel, dat in veel gevallen door de school wordt overgenomen. Het College kan u of de school ook adviseren. Het kan beoordelen of de school voldoende onderzoek heeft verricht naar de mogelijkheden om uw kind toe te laten op school.

Het College beoordeelt ook of de school voor bepaalde aanpassingen kan zorgen waardoor uw kind het onderwijs wel zou kunnen volgen, en zo ja, of die aanpassingen niet onevenredig belastend zijn voor de school. Eventueel kan het College ook een bemiddelende rol vervullen ('mediation'). Meer informatie vindt u op www.mensenrechten.nl.

Passend onderwijs

Vanaf schooljaar 2014-2015 gaat passend onderwijs van start. Passend onderwijs is de nieuwe manier waarop het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben wordt georganiseerd. Passend onderwijs beoogt dat zoveel mogelijk leerlingen regulier onderwijs kunnen volgen en ondersteuning op maat krijgen. Scholen gaan hiervoor nauw samenwerken in samenwerkingsverbanden. De scholen in een samenwerkingsverband maken onderling afspraken over hoe ze ervoor zorgen dat alle leerlingen in hun regio onderwijs krijgen dat bij hen past. In het ene samenwerkingsverband zullen scholen dat anders doen dan in het andere samenwerkingsverband.

Voor alle scholen in alle samenwerkingsverbanden geldt de zorgplicht. Dat wil zeggen dat als ouders hun kind dat extra ondersteuning nodig heeft, aanmelden bij een school, deze school moet zorgen voor een passende plek voor de leerling. Dat kan op de school van aanmelding zijn of op een andere, beter passende, school. De school overlegt met u welke school het best passend voor uw kind is. Als u het niet eens bent met het aanbod van de school, dan kunt u dit aanklaarten bij de school, een onderwijsconsulent om ondersteuning vragen, of het voorleggen aan een landelijke geschillencommissie. Meer informatie vindt u op de website Passend onderwijs

<http://passendonderwijs.nl/ouders-leerlingen-problemen-tussen-ouders-en-school/>.

Om de zorgplicht zorgvuldig te kunnen uitvoeren, wordt van ouders gevraagd hun kind tijdig aan te melden bij een school en hierbij aan te geven dat zij verwachten dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Het aanmelden van uw kind doet u schriftelijk, bij voorkeur ten minste 10 weken voor de gewenste startdatum voor uw kind op school. U bepaalt zelf bij hoeveel scholen u uw kind wilt aanmelden. Als u uw kind bij meer dan één school tegelijk aanmeldt, dan bent u verplicht om op het aanmeldformulier aan te geven bij welke scholen u uw kind nog meer heeft aangemeld. De aanmeldingsperiode en de procedure kan verschillen per gemeente en soms ook per school. Op de website van de school en op de website Passend onderwijs <http://passendonderwijs.nl/ouders-leerlingen/uw-kind-aanmelden/> vindt u meer informatie. Let op: een aanmelding is nog geen inschrijving!

Indicatiestelling vervalt

Op dit moment vragen ouders zelf nog een indicatie aan voor een rugzakje of voor toelating tot speciaal onderwijs. Op 1 augustus 2014, met de invoering van passend onderwijs, komt het systeem van indicatiestelling te vervallen. Samenwerkingsverbanden bepalen vanaf die datum zelf welk ondersteuningsaanbod het beste is voor een leerling. Uiteraard in goed overleg met de scholen in de regio en met u. Als het gaat om toelating van een leerling tot speciaal onderwijs, dan wordt ook advies gevraagd aan deskundigen.

Wilt u meepraten over passend onderwijs op uw school of in uw samenwerkingsverband? Dat kan. U kunt advies geven over passend onderwijs op uw school door lid te worden van de medezeggenschapsraad (MR) van uw school. Ook op het niveau van het samenwerkingsverband is er een medezeggenschapsraad: de ondersteuningsplanraad (OPR). U kunt hier meer over lezen op de website van het Steunpunt Medezeggenschap Passend Onderwijs <http://www.medezeggenschap-passendonderwijs.nl/>.

Pioniers passend onderwijs

Het primair onderwijs in Zuid-Kennemerland en het voortgezet onderwijs in Utrecht en Stichtse Vecht en in Helmond-Peelland starten vanaf 1 augustus 2013 al met passend onderwijs. Woont u in een van deze gebieden en wilt u meer weten? Dan vindt u meer informatie op de website van passend onderwijs <http://www.passendonderwijs.nl/samenwerkingsverbanden/pioniers-in-passend-onderwijs>.

Op de website van het Steunpunt Passend Onderwijs www.steunpuntpassendonderwijs.nl en het Steunpunt Medezeggenschap passend onderwijs <http://www.medezeggenschap-passendonderwijs.nl> vindt u allerlei nuttige informatie over passend onderwijs.

Hoe werkt een basisschool?

Uw kind gaat naar school. U als ouder heeft daarbij rechten én plichten. Het is belangrijk dat u betrokken bent bij de school en regelmatig contact heeft met de leerkrachten van uw kind en met andere ouders. In dit hoofdstuk leest u meer over de gang van zaken op school. Wie betaalt het onderwijs? Waar vindt u informatie over het beleid van de school en de kwaliteit van het onderwijs? Hoe kunt u meepraten op school?

Wie betaalt de school?

Het onderwijs wordt in ons land betaald van het belastinggeld. Eigenlijk betaalt iedere Nederlander dus mee aan het onderwijs van uw kind. Het bedrag dat een school krijgt van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, hangt af van het aantal leerlingen. Scholen betalen van dit geld de salarissen van het personeel en de 'materiële' kosten van het onderwijs. De school bepaalt zelf hoeveel leerlingen er in een groep zitten. Dat is dus niet voorgescreven door de overheid.

De overheid houdt niet alleen rekening met het aantal leerlingen van de school. Ook de achtergrond van de leerlingen is belangrijk. Het hangt af van uw eigen opleiding of de school extra geld krijgt van het ministerie. Daarom vraagt de school u een ouderverklaring in te vullen als u uw kind inschrijft. De school kan u daarbij helpen. Als uw opleidingsniveau niet duidelijk is, kan de school dit (laten) checken.

Het persoonsgebonden nummer (PGN) of onderwijsnummer

Net als andere overheidsorganisaties gebruikt het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) het burgerservicenummer (BSN) als basis voor de – digitale – uitwisseling van gegevens. Iedereen die in zijn woonplaats wordt ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie (GBA), heeft een BSN. Bij de inschrijving op school moet u het BSN van uw kind opgeven. U moet als bewijs bijvoorbeeld het geboortebewijs van uw kind meenemen, een paspoort of identiteitsbewijs. Voor kinderen die van school veranderen, kunt u het uitschrijvingsbewijs van de vorige school meenemen.

In het onderwijs wordt het BSN ook wel persoonsgebonden nummer (PGN) of onderwijsnummer genoemd. De scholen gebruiken de nummers om aan de overheid op te geven welke leerlingen bij hen op school zitten. Zo kan er geen misverstand ontstaan over het aantal leerlingen en krijgen de scholen van de overheid het geld waar ze recht op hebben.

Heeft uw kind geen burgerservicenummer? Als blijkt dat uw kind geen BSN heeft en niet in de GBA is opgenomen, dan krijgt het een onderwijsnummer. Zo ontvangt de school toch geld voor deze leerling. Dit onderwijsnummer is niet te onderscheiden van een gewoon BSN. Met andere woorden: kinderen zonder BSN zijn niet anders dan kinderen die wel een BSN hebben.

De Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) geldt ook voor de informatie die de school over uw kind verzamelt. De informatie over leerlingen wordt dus goed beschermd. Voor meer informatie kunt u terecht bij de school van uw kind.

Wie werken er op een school?

U krijgt op school te maken met veel verschillende mensen. Elke klas of groep heeft een eigen groepsleerkracht. Soms heeft een groep twee leerkrachten die in deeltijd werken. Er zijn ook scholen met speciale vakleerkrachten. Deze leraren geven les in een bepaald vak, bijvoorbeeld gymnastiek, muziek of tekenen. De vakleraren geven les aan verschillende klassen. Soms komen er ook andere mensen op school, zoals psychologen, pedagogen, maatschappelijk werkers, schoolartsen en onderwijsbegeleiders. Deze deskundigen geven informatie, advies en begeleiding aan het personeel van de school.

Veel scholen hebben ook onderwijsassistenten, klassenassistenten of lerarenondersteuners in dienst. Zij helpen de leerkracht met allerlei taken. Op de meeste scholen werken ook intern begeleiders (IB'ers) en remedial teachers. Zij helpen kinderen die extra hulp nodig hebben. De IB'ers hebben veel kennis over leer- en gedragsproblemen. Ze helpen leraren ook met het vinden van oplossingen voor deze problemen.

Elke school heeft een directeur die de school leidt. Dit kan ook een directeur zijn die leiding geeft aan meer dan één school. Op kleine scholen geeft de directeur soms ook zelf les. Op grote scholen meestal niet. Soms werken er op een school ook mensen die geen les geven. Bijvoorbeeld een conciërge of een administratief medewerker.

Kunnen ouders helpen op school?

Ja. Veel scholen hebben actieve ouders. Ouders helpen dan bijvoorbeeld bij de leeslessen of gaan mee naar de zwembles. Vaak gaan ze ook mee op schoolreis of met andere uitstapjes. Ook bij het overblijven of andere opvang helpen ouders soms mee. Scholen gebruiken de hulp van ouders op verschillende manieren. Als de school uw hulp wil inroepen, hoort u dat van de school. Maar als u wilt helpen, kunt u dit ook altijd aan de school laten weten.

Wat staat er in de schoolgids?

Elke school heeft een schoolgids. Daarin staat alle belangrijke informatie over de school. Bijvoorbeeld over de doelen van de school en de resultaten. Ook bevat de schoolgids informatie over extra hulp aan kinderen met

leermoeilijkheden en gedragsproblemen of extra aanbod voor (zeer) talentvolle leerlingen. Verder staat er in de schoolgids van de school van uw kind informatie over de ouderbijdrage en de rechten en plichten van ouders en leerlingen.

Het schoolplan

Naast de schoolgids maken alle scholen ook een schoolplan. In dat plan staat hoe de school de komende vier jaar het onderwijs wil verbeteren. Scholen moeten hun kwaliteit regelmatig toetsen. De informatie uit die toets is de basis voor het schoolplan.

De ouders in de medezeggenschapsraad moeten het schoolplan goedkeuren. Dit betekent dat ouders veel invloed hebben op de kwaliteit van de school. Vervolgens wordt het plan door het schoolbestuur vastgesteld. Verderop in dit hoofdstuk staat meer informatie over de medezeggenschapsraad.

Wat zijn de kerndoelen van het basisonderwijs?

De overheid heeft bepaald dat alle kinderen aan het eind van de basisschool een aantal dingen moeten kennen en kunnen. Om dit te bereiken zijn er kerndoelen opgesteld voor het primair onderwijs. Kerndoelen geven per vak of leergebied aan wat de school uw kind moet leren <http://www.slo.nl/primair/kerndoelen/>. Bijvoorbeeld:

- Een kerndoel Nederlands: *De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, en bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale bronnen.*
- Een kerndoel van rekenen/wiskunde: *De leerlingen leren de basisbewerkingen met gehele getallen in elk geval tot 100 snel uit het hoofd uitvoeren, waarbij optellen en aftrekken tot 20 en de tafels van buiten gekend zijn.*
- Een kerndoel van oriëntatie op jezelf en de wereld: *De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.*

De groepsindeling

Scholen moeten zich houden aan de Wet op het primair onderwijs (WPO). Daarin staat bijvoorbeeld dat alle kinderen acht jaar naar de basisschool gaan. Maar in die wet staat niet hoe een school uw kind onderwijs moet geven. Dat mag een school zelf bepalen.

Elke school doet dat op een eigen manier. Een voorbeeld hiervan is de indeling van de groepen. De meeste scholen hebben leeftijdsgroepen: kinderen met dezelfde leeftijd zitten in dezelfde groep. Er zijn dan in totaal acht groepen. Kinderen beginnen in groep 1. Als alles goed gaat, gaat een kind elk jaar naar een hogere groep.

Er zijn echter ook scholen die juist kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar in een groep zetten. En er zijn scholen die wisselende groepen maken en kinderen bij elkaar zetten die even ver met leren zijn. De scholen die op deze manier de groepen samenstellen, kijken ieder jaar opnieuw in welke groep een kind het beste past. Ook scholen die met leeftijdsgroepen werken (het klassikale systeem) houden rekening met de verschillen tussen leerlingen. Het ene kind leert nu eenmaal sneller dan het andere.

Wie houdt toezicht op de scholen?

De Tweede Kamer stelt wetten en regels vast voor het onderwijs. Bijvoorbeeld over de kwaliteit van het onderwijs, maar ook over de leerplicht. De overheid controleert of scholen zich aan deze regels en wetten houden. Dat doet ze op twee manieren. Een ambtenaar van de gemeente houdt toezicht op de leerplicht en de onderwijsinspectie kijkt of scholen zich houden aan de eisen voor de kwaliteit van het onderwijs.

De onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie houdt toezicht op de kwaliteit en de inrichting van het onderwijs op de scholen. Dat doet de inspectie onder meer door op bezoek te gaan bij de scholen. Een inspecteur schrijft daarna een rapport over de kwaliteit van de school. Wilt u meer weten over de onderwijsinspectie of wilt u iets weten over de kwaliteit van een school? Kijk dan op de website van de inspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

Hoe zorgt de school voor veiligheid?

Elke school is anders en heeft een eigen sfeer. De uitstraling, de omgeving en het gebouw verschillen van school tot school. En de manier waarop de leraren en de leerlingen op school met elkaar omgaan. Uw kind leert en ontwikkelt zich beter als het met plezier naar school gaat. Het is belangrijk dat uw kind zich veilig voelt op school. Niet alleen in de klas, maar ook in de rest van het gebouw en op het schoolplein. En zelfs op weg van huis naar school.

Veiligheid is niet alleen een taak van de school. De school speelt hier wel een belangrijke rol in. Daarom moet de school een plan opstellen voor veiligheid, gezondheid en milieu. Dat staat in de Arboret (Arbeidsomstandighedenwet) en de Wet op het primair onderwijs (WPO). Het gaat hierbij niet alleen om de veiligheid van de lokalen, de verlichting, de stoelen, maar ook om bescherming tegen pesten, bedreiging, seksuele intimidatie, geweld en discriminatie. In het veiligheidsplan van de school staan hier afspraken over. Ook staan er in het plan afspraken over een vertrouwenspersoon en de klachtenprocedure.

Wat kunt u zelf doen voor de veiligheid op school?

Het is voor u belangrijk om te weten hoe de school zorgt voor een veilig schoolklimaat. De school moet u hierover informatie geven. U kunt ook zelf een actieve rol spelen, bijvoorbeeld door lid te zijn van de ouderraad of de medezeggenschapsraad. Of door onveilige situaties aan deze raden te melden.

Op veel scholen hebben de raden afspraken gemaakt met het bestuur van de school, bijvoorbeeld over pesten. Deze afspraken staan beschreven in een pestprotocol. In dat protocol staat hoe pesten voorkomen kan worden. Voor leerlingen, ouders en leraren met vragen over pesten is er een website: www.pestweb.nl. U kunt ook bellen met het telefoonnummer van Pestweb: 0800 - 2828280 (gratis vanaf een vast toestel) of 0900 - 2828280 (volgens lokaal tarief vanaf een mobiele telefoon). Dit kan van maandag tot en met vrijdag tussen 13.00 en 15.00 uur.

Wat doet de gemeente voor veiligheid op school?

Niet alleen de school en de ouders zorgen voor veiligheid op school. De gemeente maakt afspraken over veiligheid rond scholen, bijvoorbeeld met de politie, het buurthuis en het jongerenwerk. De gemeente zorgt ook voor veiligheid op straat: door goede straatverlichting of het aanleggen van verkeersdrempels. Soms zijn er verkeersprojecten waarin ouders kunnen meehelpen aan de veiligheid rond de school. Ouders hoeven natuurlijk niet te wachten totdat de gemeente of de school iets doet aan onveilige situaties. Via de ouderraad of medezeggenschapsraad kunt u de school vragen iets aan deze situaties te doen.

Landelijk informatiecentrum voor ouders: 5010

Heeft u vragen over het onderwijs? Dan kunt u terecht bij 5010, de landelijke informatie- en adviesdienst voor ouders. Hierin werken vier ouderorganisaties samen met Balans en de Chronisch Zieken- en Gehandicaptenraad (CG-Raad). U kunt 5010 gratis bellen op werkdagen tussen 10.00 en 15.00 uur. Het telefoonnummer is: 0800 - 5010 (voor mobiele telefoons: 0900 - 5010123, 45 cent per gesprek). U kunt ook vragen stellen per e-mail. Kijk hiervoor op de website: www.5010.nl.

Waar kunt u een klacht melden?

Heeft u een klacht over de gang van zaken op school? Meld deze bij de leerkracht van uw kind of bij de directeur. Als dat niet helpt, kunt u gaan praten met het schoolbestuur. Uw klacht kan meestal op die manier worden opgelost. Lukt dit niet, dan kunt u met uw klacht naar de klachtencommissie. Hoe dat werkt staat in de schoolgids. Voor informatie kunt u ook kijken op de website van de Stichting Onderwijsgeschillen <http://www.onderwijsgeschillen.nl>.

Wat doet de vertrouwenspersoon?

Veel scholen hebben een vertrouwenspersoon. Deze persoon heeft verschillende taken. Bijvoorbeeld het helpen van ouders en kinderen die een klacht hebben over de school, over seksuele intimidatie of over lichamelijk of psychisch geweld binnen de school. Voor deze klachten zijn er ook speciale vertrouwenspersonen van de onderwijsinspectie. Tijdens kantooruren zijn deze vertrouwenspersonen telefonisch bereikbaar via 0900 - 1113111.

Met een klacht over seksuele intimidatie kunt u ook naar de klachtencommissie. Deze commissie behandelt uw klacht en geeft het bestuur van de school advies over wat er verder moet gebeuren. Bij een zedenmisdrijf is het minder zinvol om naar een klachtencommissie te gaan. Als het bestuur denkt dat er door iemand van de school een zedenmisdrijf is gepleegd tegenover een leerling, dan meldt het bestuur dit zo snel mogelijk bij de vertrouwensinspecteur. In overleg met de inspecteur doet het bestuur ook zo snel mogelijk aangifte bij de politie.

Waarvoor is de klachtencommissie?

Elke school moet zijn aangesloten bij een klachtencommissie. Bij deze klachtencommissie kunt u klachten over de school melden. De klachtencommissie heeft een voorzitter en minimaal twee leden. De voorzitter mag geen lid zijn van het bestuur van de school, of bij of voor het bestuur werken. De persoon over wie geklaagd wordt, mag natuurlijk niet deelnemen aan de behandeling van de klacht. De klachtencommissie werkt vaak landelijk of per regio. Maar de school kan ook een eigen klachtencommissie instellen. In de schoolgids staat bij welke commissie u uw klacht kunt melden en wat er daarna gebeurt.

Met uw klacht naar de klachtencommissie

Als de school uw klacht niet kan oplossen, kunt u naar de klachtencommissie. Maar u kunt uw klacht ook direct aan deze commissie melden. Als u dat doet, moet u dit wel bij de school melden. Dat is niet alleen netjes, maar ook verstandig. U geeft de school zo de mogelijkheid de klacht op te lossen. U heeft een klacht gemeld aan de commissie. En dan? Vaak stuurt de commissie u dan een reglement. Hierin kunt u lezen wat er verder gebeurt. U mag uw klacht bijvoorbeeld toelichten. U kunt hiervoor ook hulp vragen aan bijvoorbeeld de vertrouwenspersoon. Daarna hoort u van de commissie wat zij van uw klacht vinden. Vaak geeft de commissie ook een advies aan het bestuur van de school over de oplossing van uw klacht. Het bestuur moet in principe binnen 4 weken melden wat het van het advies vindt en wat het bestuur ermee doet. De klachtencommissie geeft dus een advies aan het bestuur. Dit is een snelle, gemakkelijke en goedkope manier om de klacht op te lossen. Het bestuur is niet verplicht het advies te volgen. Als u dit wel wilt, moet u met uw klacht naar de rechter.

Wanneer wordt een kind van school gestuurd?

Een leerling kan ook van school worden gestuurd. Dit kan tijdelijk zijn (dit heet: schorsing) of definitief (dit heet: verwijdering). Dit gebeurt alleen als het kind zich heel slecht gedraagt. Het bestuur van de school neemt hierover een beslissing. Maar eerst praat het bestuur met de leerkracht en de ouders. Ouders kunnen het oneens zijn met het bestuur. Ze moeten dit schriftelijk aan de school melden. De school moet hier binnen 4 weken schriftelijk op reageren. Daarna kunnen ouders eventueel nog naar de rechter.

Als een kind wordt verwijderd, moet het bestuur binnen 8 weken een andere school voor het kind proberen te vinden. Op het moment dat het bestuur een nieuwe school heeft gevonden, mag het kind definitief niet meer op de oude school komen. Is er na 8 weken nog geen nieuwe school gevonden? Ook dan mag de school het kind definitief van school sturen. De school moet in zo'n geval wel kunnen bewijzen dat er serieus naar een andere school is gezocht.

Waarom is het belangrijk dat u meedenkt en meebeslist over de school?

Meedenken en meebeslissen over de school van uw kind is belangrijk. Als u een goed contact heeft met de school, is dat goed voor uw kind. U weet dan wat er op school gebeurt en u kunt daar met uw kind over praten. Vaak leert uw kind hierdoor ook beter en heeft het minder problemen.

Er zijn veel verschillende manieren waarop u kunt meedenken en meebeslissen over de school van uw kind. Ook als u hiervoor maar weinig tijd heeft. Niet elke ouder kan lid zijn van de ouderraad, maar u kunt ook op een andere manier bij de school betrokken zijn.

Veel scholen vragen de ouders wat ze van de school vinden en hoe ze willen meedenken en meehelpen. Scholen zijn verplicht om de ouders te vragen naar hun mening over de schooltijden, de overblijfaanpak en de organisatie van buitenschoolse opvang. Ook organiseren veel scholen avonden voor ouders. De meeste scholen hebben minstens één keer per jaar een ouderavond. Ze bespreken dan een thema, of praten over de kwaliteit van de school. Wilt u hier meer over weten? Vraag ernaar bij de school, of kijk op www.5010.nl.

Hoe kunt u de school meebesturen?

Bij sommige scholen kunt u lid worden van het bestuur. Dan kunt u zelf als bestuurder beslissen over de school. U kunt ook via de medezeggenschapsraad meebeslissen over de organisatie en de inrichting van de school en de lessen. Er zijn ook schoolbesturen die (bijvoorbeeld via een ouderenquête) rechtstreeks aan ouders vragen om mee te denken over de organisatie en het onderwijs van de school.

Wat doet de medezeggenschapsraad?

Elke basisschool heeft een medezeggenschapsraad. Dit is verplicht en staat in de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). De medezeggenschapsraad overlegt met de directie en het schoolbestuur over belangrijke schoolzaken. De schooldirectie – die meestal optreedt namens het schoolbestuur – is daarbij verplicht om de medezeggenschapsraad goed te informeren. Bijvoorbeeld over de verdeling van het geld, de gebouwen, de schooltijden, de vakanties en vrije dagen, de lesmethodes, de ouderbijdrage, de verbetering van het onderwijs en de manier waarop ouders kunnen meehelpen bij het onderwijs en andere activiteiten.

Wat doet de ouderraad?

Veel scholen hebben een ouderraad of een oudercommissie. Deze bestaat uit ouders en zorgt vaak voor de organisatie van activiteiten, zoals sinterklaas of kerst. Zij kunnen ook advies geven aan de medezeggenschapsraad. Wilt u hier meer over weten? Dan kunt u met uw vragen terecht bij de school of de ouderraad zelf.

Bevoegdheden medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad (MR) heeft twee soorten rechten: het instemmingsrecht en het adviesrecht. Deze rechten zijn beschreven in het reglement van de medezeggenschapsraad. In deze raad zitten ouders en personeel van de school.

Naast gezamenlijke bevoegdheden, hebben ouders een eigen instemmingsrecht bij beslissingen die voor ouders belangrijk zijn, zoals de ouderbijdrage, de vaststelling van de schooltijden of de regeling van het overblijven. Samen met het personeel hebben ze instemming bij beslissingen over onder meer het schoolplan, de onderwijskundige doelstellingen of plannen om samen te gaan met een andere school of schoolbestuur (fusieplannen).

Soms moeten de directie en het bestuur advies vragen aan de medezeggenschapsraad. Bijvoorbeeld over het voorgenomen beleid op het gebied van financiën, aanmelding en toelating van nieuwe leerlingen, of het ontslaan of aannemen van de schoolleiding. Over deze zaken heeft de medezeggenschapsraad adviesrecht. Dit betekent dat de MR-leden advies geven aan het bestuur en de directie. Wilt u meer weten over de medezeggenschapsraad? Kijk dan op de website www.infowms.nl. U kunt hierover informatie krijgen bij de landelijke organisaties voor ouders in het onderwijs. Adressen en telefoonnummers van deze organisaties staan achter in deze gids.

Adressen en telefoonnummers

Als u vragen heeft, kunt u eventueel terecht bij de organisaties in deze lijst. U kunt uw vragen natuurlijk eerst ook aan de basisschool voorleggen. Daarnaast kunt u op werkdagen tussen 10.00-15.00 uur bellen met het gratis telefoonnummer 0800-5010 van het landelijk informatiecentrum voor ouders 5010. Voor meer informatie kunt u ook www.Rijksoverheid.nl of www.5010.nl raadplegen.

I Landelijke ouderorganisaties

Bijzonder onderwijs op algemene grondslag

Landelijke Oudervereniging voor Bijzonder Onderwijs op algemene grondslag (LOBO)
Laan van N.O. Indië 277, 2593 BS Den Haag
070 - 385 08 66
www.lobo.nl
info@lobo.nl

Katholiek onderwijs

Nederlandse Oudervereniging Katholiek Onderwijs (NKO)
Postbus 97805, 2509 GE Den Haag
070 - 328 28 82
www.nko.nl
info@nko.nl

Openbaar onderwijs

Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO)
Postbus 60182, 1320 AE Almere
036 - 533 15 00
www.voo.nl
voo@voo.nl

Protestants-christelijk onderwijs

Ouders & COO
Postbus 125, 3970 AC Driebergen
0343 - 51 34 34
www.ouders.net
info@ouders.net

Landelijk Informatiecentrum voor ouders

0800-5010
www.5010.nl

II Verschillende types scholen

Zoekt u een organisatie die hier niet genoemd wordt, kijk dan op internet.

Landelijk Steunpunt Brede scholen

Bezuidenhoutseweg 251-253,
2594 AM Den Haag
070 - 304 20 10
www.bredeschool.nl
landelijksteunpunt@bredeschool.nl

Daltonscholen

Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253,
2594 AM Den Haag
070 - 331 52 81
www.dalton.nl
bestuursbureau@dalton.nl

Freinetscholen

De Freinetbeweging
Krûme Swynswei 26, 9245 HD Nij Beets
0512 - 46 18 78
www.freinet.nl
info@freinet.nl

Gereformeerde scholen

Landelijk Verband van Gereformeerde Schoolverenigingen (LVGS)
Postbus 381, 3440 AJ Woerden
0348 - 79 10 10
www.lvgs.nl
info@lvgs.nl

Reformatrische scholen

Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS)
Postbus 5, 2980 AA Ridderkerk
0180 - 44 26 75
www.vgs.nl
secretariaat@vgs.nl

Hindoeïstische scholen

Stichting Hindoe Onderwijs
Postbus 52104, 2505 CC Den Haag
070 - 365 69 00
www.shon.nl
info@shon.nl

Islamitische scholen ISBO

Islamitische Schoolbesturen Organisatie
Postbus 28095, 3828 ZH Hoogland
033 - 457 10 01
www.deisbo.nl
info@deisbo.nl

Jenaplanscholen

Nederlandse Jenaplan Vereniging
Postbus 4089, 7200 BB Zutphen
0575 - 57 18 68
www.jenaplan.nl
info@jenaplan.nl

Montessorischolen

Nederlandse Montessori Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
070 - 331 52 82
www.montessori.nl
nmv-secretariaat@montessori.nl

Nutsscholen

Maatschappij tot Nut van het Algemeen
Jan Nieuwenhuijzenplein 9, 1135 WT Edam
0299 - 37 11 60
www.nutalgemeen.nl
secretariaat@nutalgemeen.nl

Vrijescholen

Ouderinformatiepunt van de Vereniging Bond van Vrijescholen
Hoofdstraat 14b, 3972 LA Driebergen
0343 - 53 60 60
www.vrijescholen.nl
vereniging@vrijescholen.nl

Expertisecentrum voor Ervarings Gericht

Onderwijs Nederland
Postbus 347, 5600 AH Eindhoven
06 - 53 61 30 10
www.expertisecentrumego.nl

Academie voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

www.ogo-academie.nl
secretariaat@ogo-academie.nl

Vernieuwingsonderwijs algemeen

Netwerk Samenwerkingsverband van
Organisaties van Vernieuwingsonderwijs (SOVO)
Bezuidenhoutseweg 253
2594 AM Den Haag
070 - 331 52 83
www.netwerksovo.nl
info@vernieuwingsonderwijs.nl

III Vragen over 'zorgleerlingen'**Kinderen met leer- en gedragsstoornissen**

Balans, Landelijke vereniging voor ouders van kinderen met ontwikkelingsstoornissen bij leren of gedrag, waaronder ADHD en dyslexie
Postbus 93, 3720 AD Bilthoven
0900 - 202 00 65 (elke werkdag van 9.30 - 13.00 uur; 25 cent per minuut)
www.balansdigitaal.nl

Steunpunt Dyslexie

0800 - 5010 (op werkdagen van 10-15 uur)
0900 - 5010123 (voor mobiele telefoons)
www.steunpuntdyslexie.nl

Landelijk Informatiepunt Talent Stimuleren

SLO Informatiepunt Onderwijs & Talentontwikkeling
Piet Heinstraat 12
7511 JE Enschede
053 - 484 08 40
www.talentstimuleren.nl
talentstimuleren@slo.nl

Koepel Hoogbegaafdheid

(de samenwerkende verenigingen:
Choochem, Hint Nederland,
Mensa Nederland, Pharos)
Postbus 32015, 2303 DA Leiden
www.koepelhb.nl
info@koepelhb.nl

Landelijk Informatiecentrum Hoogbegaafdheid

Stichting Plato
Postbus 177, 2290 AD Wateringen
0174 - 29 47 10
www.lich.nl
info@lich.nl

Motorisch gehandicapte kinderen BOSK

Vereniging van motorisch gehandicapten en hun ouders
(ook kinderen met spraak-taalmoelijkheden)
Postbus 3359, 3502 GJ Utrecht
030 - 245 90 90
www.bosk.nl
info@bosk.nl

Epilepsie Vereniging Nederland

Landelijk Bureau
Postbus 8105, 6710 AC Ede
0318 - 67 27 72
www.epilepsievereniging.nl
info@epilepsievereniging.nl

Dove kinderen FODOK

Nederlandse Federatie van Ouders van
Dove Kinderen
Postbus 354, 3990 GD Houten
030 - 290 03 60 (ook teksttelefoon)
www.fodok.nl
info@fodok.nl

Slechthorende kinderen en kinderen met spraak-taalmoelijkheden

FOSS, Nederlandse Federatie van Ouders van
Slechthorende kinderen en van kinderen met
Spraak-taalmoelijkheden
Postbus 14, 3990 DA Houten
030 - 234 06 63
www.foss-info.nl
foss@hetnet.nl

Visueel gehandicapte kinderen

FOVIG, Federatie van Organisaties van Ouders van
Visueel Gehandicapten
Postbus 110, 5120 AC Rijen
www.fovig.nl
contact@fovig.nl

Verstandelijk gehandicapte kinderen

Platform VG
Postbus 1223, 3500 BE Utrecht
030 - 236 37 29
www.platformvg.nl
info@platformvg.nl

Kinderen met Downsyndroom

VIM, Vereniging voor een geïntegreerde opvoeding van
kinderen met het syndroom van Down
Buys Ballotweg 102, 3731 VL De Bilt
www.vim-online.nl
vimmail@vim-online.nl

Stichting Down Syndroom (SDS)

Hoogeveenseweg 38 Gebouw U,
7943 KA Meppel
0522 - 28 13 37
www.downsyndroom.nl
info@downsyndroom.nl

Nederlandse Vereniging voor Autisme

Weltevreden 4c, 3731 AL De Bilt
030 - 229 98 00
0900 - 288 47 63 (5 eurocent per minuut; op werkdagen
van 10 tot 13 uur)
www.autisme.nl
info@autisme.nl

Langdurig zieke kinderen / kinderen in ziekenhuizen

Chronisch Zieken en Gehandicaptenraad Nederland
(CG-Raad)
Postbus 169, 3500 AD Utrecht
030 - 291 66 00
www.cg-raad.nl
bureau@cg-raad.nl

Ziezon, landelijk netwerk ziek zijn en onderwijs

Secretariaat: mw H. van Krevel
www.ziezon.nl
h.vankrevel@ziezon.nl

Advies over Onderwijs aan geïndiceerde kinderen

Bureau onderwijsconsulenten
Postbus 19521, 2500 CM Den Haag
070 - 312 28 87 (9.30-12.30 en 14.00-16.30)
www.onderwijsconsulenten.nl
info@onderwijsconsulenten.nl

IV Adressen van de Inspectie van het onderwijs

De Inspectie van het Onderwijs werkt vanuit een aantal
regiokantoren.
Vragen aan de inspectie lopen via de website:
www.onderwijsinspectie.nl

V Vertrouwensinspecteurs onderwijs

Algemeen telefoonnummer:

0900 - 111 3 111 (lokaal tarief, bereikbaar tijdens kantooruren)

VI Klachtencommissies

Adressen van landelijke klachtencommissies in het onderwijs vindt u op de website Rijksoverheid.nl
<http://www.rijksoverheid.nl/adres/a/adressen-landelijke-klachtencommissies-in-het-onderwijs.html>.

Ook op de website van de Stichting Onderwijsgeschillen vindt u informatie over de klachtenregeling en de klachtencommissie <http://www.onderwijsgeschillen.nl/klachten/landelijke-klachtencommissie-onderwijs-po-vo-bve-en-hbo/procedure-klacht-indienen/>

VII Medezeggenschap

Informatie over de medezeggenschap op school is te vinden via:
www.infowms.nl

Steunpunt medezeggenschap passend onderwijs
Postbus 60182, 1320 AE Almere
036 - 536 87 18
Helpdesk: 0800 – 270 04 00 (gratis)
www.medezeggenschap-passendonderwijs.nl
info@medezeggenschap-passendonderwijs.nl

VIII Vragen over pesten en veiligheid

Voor klachten en vragen over pesten op school is er de telefoonlijn van Pestweb, op werkdagen van 13-15 uur (mogelijkheid om te chatten van 15-17 uur)
0800-2828280 (gratis vanaf een vast toestel) of 0900-2828280 (volgens lokaal tarief vanaf een mobiele telefoon)
www.pestweb.nl

IX Onderwijsadviesdiensten

EDventure

Vereniging van onderwijsadviesbureaus
Bezuidenhoutseweg 161, 2594 AG Den Haag
070 - 315 41 00
www.edventure.nu
info@edventure.nu

Lijst met vragen

Deze lijst kan u op weg helpen om allerlei informatie te verzamelen over de school die u wilt kiezen. Vraag een exemplaar van de schoolgids, of raadpleeg de schoolgids op de website van de school. In de schoolgids staat veel over de werkwijze en het kwaliteitsbeleid van een school.

Welke scholen zijn er in de omgeving?

- Openbare school
- Bijzondere school
- School met een speciale aanpak

Hoe ziet de omgeving van de school eruit?

- Is het een kleine of grote school?
- Lijkt de school gezellig en inspirerend?
- Is er een speelplaats?
- Heeft de school een eigen gymlokaal?
- Is de route naar school veilig?
- Is er een peuterspeelzaal bij de school?

Hoe werkt de school?

- Is het een 'kleurrijke' (gemengde) school en hoe gaat de school om met culturele verschillen?
- Welke lesmethoden worden er gebruikt?
- Hoe zijn de prestaties van de school?
- Wordt het zelfstandig werken van kinderen gestimuleerd?
- Wordt er aandacht besteed aan samenwerking tussen leerlingen?
- Is er ondersteuning voor kinderen met leer- en gedragsproblemen?
- Wat doet de school aan de sociale en emotionele vorming van de leerlingen?

Hoe gaat de school om met de jongste kinderen?

- Mogen kinderen komen 'oefenen' voordat ze 4 jaar worden?
- Hoe gaat de school om met spelen en leren?
- Hoe signaleert de school problemen en talenten bij kleuters?

Hoe wordt de ontwikkeling van het kind gemeten en teruggekoppeld?

- Hoe vaak en wanneer krijgen de kinderen een rapport?
- Wordt er beoordeeld met cijfers of in woorden?
- Wanneer worden de resultaten met de ouders besproken?
- Werkt de school met een leerlingvolgsysteem?

Wat doet de school voor zwakke en talentvolle leerlingen?

- Zijn er speciale (vak)leerkrachten op school?
- Is er extra begeleiding voor achterblijvers?
- Wanneer worden kinderen doorverwezen naar een speciale school?
- Hoe gaat de school om met hele goede leerlingen?
- Zijn er voor die leerlingen bijvoorbeeld extra activiteiten?
- Naar welke scholen voor voortgezet onderwijs gaan de meeste leerlingen?

Zijn er extra activiteiten voor de leerlingen?

- Zijn er uitstapjes, schoolreisjes of andere buitenschoolse activiteiten?
- Moet er voor die reisjes apart worden betaald?
- Welke feesten worden op school gevierd?
- Wat doet de school extra aan sport (bijvoorbeeld schoolzwemmen)?

Vraagt de school een vrijwillige ouderbijdrage?

- Hoe groot is die bijdrage?
- Wat wordt er gedaan met het geld van de ouderbijdragen?

Wat gebeurt er buiten de lesuren?

- Hoe vroeg kan een kind 's ochtends op school terecht?
- Mag je als ouder mee de klas in?
- Hoe is het overblijven geregeld?
- Is er buitenschoolse opvang (bso)?

Wat is de rol van de ouders op school?

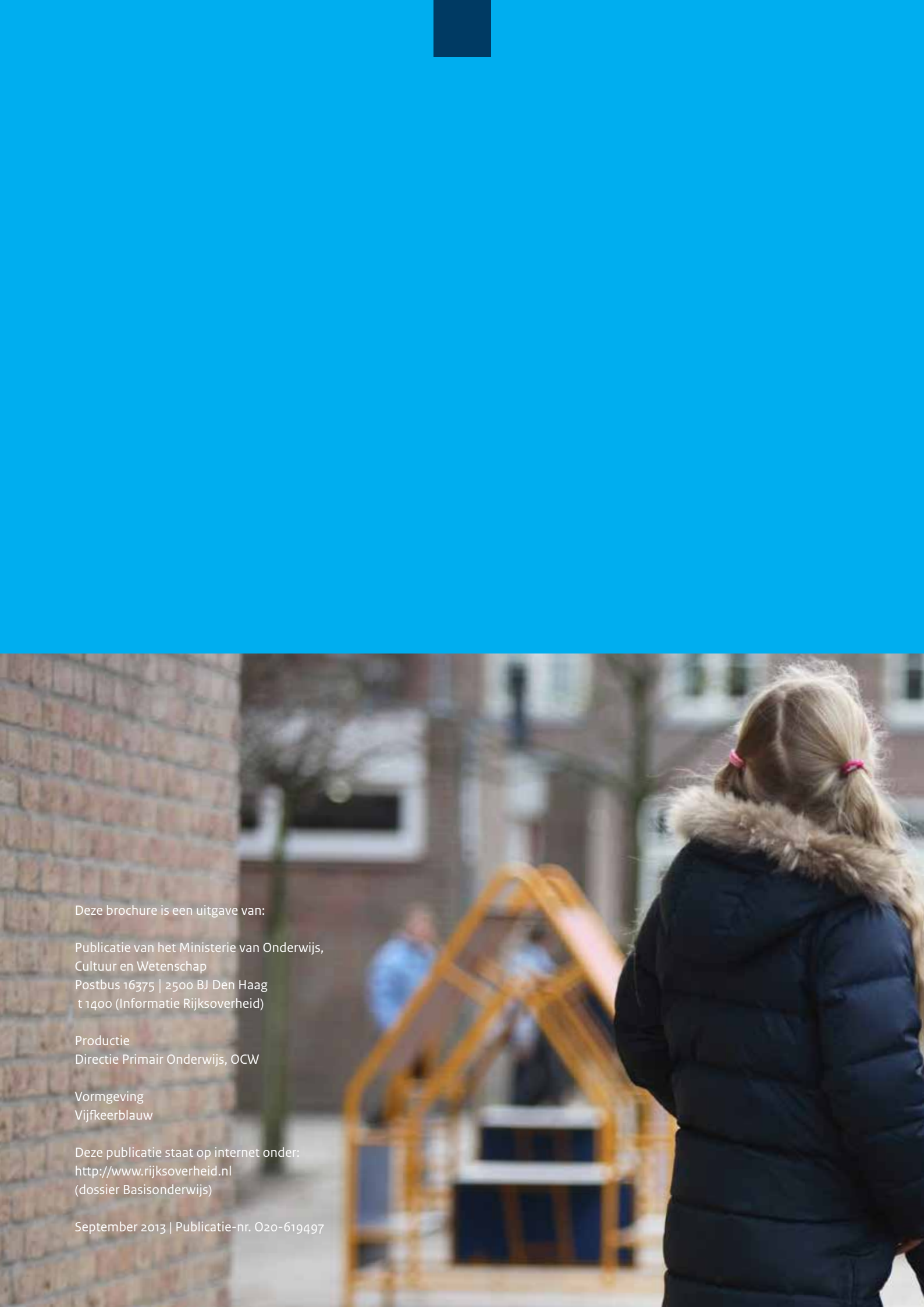
- Helpen de ouders in het onderwijs (zijn er bijvoorbeeld leesouders)?
- Helpen de ouders bij andere activiteiten (bijvoorbeeld bij het overblijven of schooluitjes)?
- Is er een ouderraad en wat doet de ouderraad?
- Hoe onderhoudt de school het contact met alle ouders?
- Hoe vaak is er een ouderavond?
- Hoe is de medezeggenschapsraad georganiseerd?
- Wordt er rekening gehouden met ouders van niet-Nederlandse afkomst?

Krijgen de ouders informatie over het schoolbeleid?

- Op welke manier krijgen ze die informatie?
- Krijgen de ouders informatie over de resultaten van de school?
- Worden ouders betrokken bij vernieuwingsplannen?

Hoe is het schoolklimaat?

- Welke schoolregels zijn er voor de leerlingen?
- Hoe gaat de school om met straf?
- Wat wordt er gedaan tegen pesten of spijbelen?
- Wat doet de school tegen vandalisme en geweld?
- Hoe is het schoolteam samengesteld (mannen/vrouwen enz.)?
- Is er bij ziekte van leraren altijd goede opvang of vervanging?
- Hoe gaat de school om met de eigen (godsdienstige of culturele) identiteit en die van anderen?

Deze brochure is een uitgave van:

Publicatie van het Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag
t 1400 (Informatie Rijksoverheid)

Productie
Directie Primair Onderwijs, OCW

Vormgeving
Vijfkeerblauw

Deze publicatie staat op internet onder:
<http://www.rijksoverheid.nl>
(dossier Basisonderwijs)

September 2013 | Publicatie-nr. O20-619497